POHJOIS-KARJALAN
HYVINVOINTIALUE

Osavuosikatsaus 1/2025

Aluehallitus 6.5.2025

Sisällysluettelo

1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus 2
2 Hyvinvointialueen strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen 3
2.1 Ministeriöiden toimenpidesuositukset ja niiden toteutuminen 3
2.2 Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen 5
3 Talousarvion toteutuminen 7
3.1 Käyttötalous 7
3.2 Talousarvion toteutumiseen liittyvät riskit 9
3.3 Investoinnit 9
3.4 Rahoitus 11
3.5 Henkilöstö 12
3.6 Riskien hallinta 14
3.7 Laatu ja omavalvontaohjelma 15
4 Strateginen uudistusohjelma 16
4.1 Strategiset uudistushankkeet 16
4.2 Talouden sopeuttamisohjelma 19
5 Hyvinvointialuekonsernin tilannekatsaus 20
6 Toimialueiden operatiiviset mittarit ja talousarvion toteutuminen 21
7 Hyvinvointialueen tulos- ja rahoituslaskelma sekä talousarvion sitovuus 38

1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tehtävänä on järjestää alueensa asukkaille tarvetta vastaavat, laadukkaat sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut sekä ainoana hyvinvointialueena myös ympäristöterveydenhuollon palvelut. Lakisääteisen palvelujen järjestämistehtävän lisäksi laki velvoittaa hyvinvointialueet kattamaan taseeseen kertyneet alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella tämä tarkoittaa yhteensä noin 70 milj. euron kumulatiivisen alijäämän kattamista vuosien 2025–2026 aikana.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarvio on laadittu 20 milj. euroa ylijäämäiseksi. Talousarvio sisältää 30 milj. euron talouden sopeuttamisohjelman, jonka henkilöstövaikutukset käsiteltiin kuusi viikkoa kestäneissä yhteistoimintaneuvotteluissa alkuvuoden aikana. Aluehallitus hyväksyi neuvottelutuloksen 25.2.2025 kokouksessaan. Kuluvalle vuodelle ja koko taloussuunnittelukaudelle 2026–2028 ulottuva strateginen uudistusohjelma sisältää talouden sopeuttamisohjelman lisäksi neljä toiminnan uudistamiseen keskittyvää strategista hanketta.

Maaliskuun lopun talousennuste on 11 milj. euroa ylijäämäinen. Toimialueilla on otettu käyttöön vakiomuotoinen toimintatapa talousennusteen, sopeuttamistoimenpiteiden ja operatiivisten mittareiden kuukausittaiseen seurantaan ja raportointiin. Pysyvien säästöjen aikaansaaminen on haasteellista tilanteessa, jossa kaikilla toimialueilla on vaikeuksia turvata palvelujen järjestäminen lakisääteisissä määräajoissa.

Hyvinvointialueen toiminnan johtamisessa keskitytään erityisesti rakenteiden keventämiseen, toiminnan kustannusvaikuttavuuteen ja palveluintegraatioon. Talouden johtamisessa kiinnitetään erityisesti huomiota toimintakulujen kasvun hillitsemiseen ja työn tuottavuuden merkittävään parantamiseen tulevina vuosina. Toimintakulujen kasvu onkin ollut alkuvuoden aikana varsin maltillista ja henkilöstömäärä vähentynyt noin 150 henkilötyövuodella vuoden 2024 lopun tilanteesta. Samanaikaisesti tulee huolehtia henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisen suunnitelmallisesta kehittämisestä vastaamaan tulevaisuuden osaamistarpeita.

Toiminnan ja talouden toteutumista ja strategisia mittareita seurataan kuukausittain johtoryhmässä ja toimialueiden johtotiimeissä. Toimialuejohtajat raportoivat sopeuttamistoimenpiteiden toteutumisesta hyvinvointialuejohtajalle ja edelleen aluehallitukselle. Taloudesta ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksilla aluevaltuustolle, -hallitukselle ja tarkastuslautakunnalle. Osavuosikatsauksiin on sisällytetty arvio toiminnan uudistamiseen keskittyvien strategisten hankkeiden etenemisestä.

Osavuosikatsaus laaditaan kolme kertaa vuodessa; tammi-maaliskuun, tammi-kesäkuun ja tammi-syyskuun tiedoilla. Neljäs eli viimeinen raportti on tilinpäätös, joka kattaa koko vuoden seurannan.

Kirsi Leivonen

hyvinvointialuejohtaja

2 Hyvinvointialueen strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Valtioneuvosto on vahvistanut valtakunnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle vuosille 2023–2026. Tavoitteet päivitettiin vuoden 2024 alussa vastaamaan Orpon hallitusohjelmaa ja kansallista palvelureformia. Pohjois-Karjalan hyvinvointialuestrategia on arvioitu valtuustokauden aikana ja todettu, että strategiset tavoitteemme ovat linjassa päivitettyjen kansallisten tavoitteiden kanssa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella jatketaan talousarvioon ja -suunnitelmaan liittyvän strategisen uudistusohjelman toteuttamista. Strateginen uudistusohjelma päivitetään ja se toimii jatkossakin aluevaltuuston hyväksymien strategioiden jalkauttamisen tukena ja operatiivisen johtamisen työkaluna. Uudistusohjelmassa tullaan ottamaan huomioon ministeriöiltä saadut toimipidesuositukset.

2.1 MINISTERIÖIDEN TOIMENPIDESUOSITUKSET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Hyvinvointialueiden toimintaa ohjaavat ministeriöt voivat antaa hyvinvointialueille toimenpidesuosituksia lakisääteisten vuosineuvottelujen yhteydessä. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ja ministeriöiden välisessä vuosineuvottelussa marraskuussa 2024 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle annettiin seuraavat toimenpidesuositukset:

<u>Valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön toimenpidesuositukset:</u>

1. *Alueen on määrätietoisesti jatkettava toiminnan ja palvelujen uudistamista sekä talouden tasapainottamista.*

   Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on jatkettu talousarvioon ja -suunnitelmaan liittyvän strategisen uudistusohjelman toteuttamista. Vuoden 2025 talousarvioon sisältyvä strateginen uudistusohjelma sisältää merkittävimmät strategiset uudistushankkeet toiminnan ja palvelujen uudistamiseksi sekä 30 milj. euron talouden sopeuttamisohjelman toteuttamisen.

   Talouden sopeuttamisohjelman tavoitteena on saada hyvinvointialueen talous tasapainoon lakisääteisessä ajassa siten, että sopeuttamisella on mahdollisimman vähän haitallisia vaikutuksia lakisääteisten palvelujen järjestämiseen ja henkilöstöön. Merkittävimmät strategiset uudistushankkeet taloussuunnittelukaudelle ovat:
   - Asiakas- ja potilastietojärjestelmä -projekti
   - Lasten, nuorten ja perheiden (LaNuPe) palveluintegraatio -projekti
   - Kotoa kotiin -projekti
   - Ostopalvelujen strateginen ohjaus -projekti

2. *Alueen on varmistettava lasten, nuorten ja perheiden perustason palveluiden saatavuus erityisesti varhaisen tuen osalta.*

   Sosiaalipalveluissa lapsiperheiden varhaisen tuen palvelut tuotetaan koko maakunnan alueella asiakkaan palvelutarpeen perusteella. Oppilas- ja opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluja tarjotaan myös matalalla kynnyksellä. Palvelut ovat lapsille, nuorille ja perheille vapaaehtoisia, jolloin palveluun ohjautuminen tapahtuu aina omaehtoisesti. Terveys- ja sairaanhoitopalveluihin 2024 perustettu Kuntoutuksen palvelualueella oleva Mieli-yksikkö pyrkii vahvistamaan lapsiperheiden, lasten ja nuorten lievien ja keskivaikeiden mielenterveyspalvelujen järjestämistä.

3. *Sisäministeriön syksyllä 2023 antamat toimenpidesuositukset ovat voimassa 2023–2026.*

Alla sisäministeriön toimenpidesuositukset:

4. *Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.*

   Pelastuslaitoksen osalta toiminnan uudistaminen on edennyt suunnitellusti ja kehitystyötä jatketaan toimintavuoden aikana strategisen uudistusohjelman ja talouden tasapainotuksen sallimissa rajoissa.

   Pelastustoimen palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaisesti Kiteen pelastusaseman toiminnot on muutettu ”päivystävän pelastusaseman” konseptin mukaiseksi. Samalla on pelastusaseman operatiivista resursointia vahvistettu 4 HTV:lla.

5. *Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.*

   Valvontatoimintaa toteutetaan valvontasuunnitelman mukaisesti. Turvallisuusviestinnän laatua seurataan pisteytysjärjestelmällä.

6. *Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.*

   Pelastuslaitos seuraa alueensa riskien kehittymistä ja parantaa toimintavalmiutta ja vahvistaa pelastustoimen resursointia palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Kehittämistoimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Pitkäaikaisia puutteita toimintavalmiudessa on pystytty korjaamaan mm. Pielisen-Karjalan alueella. Tällä hetkellä toimintavalmiuden pitkäaikaisia puutteita esiintyy Joensuussa Rantakylän ja Penttilän alueilla.

7. *Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.*

   Hyvinvointialueella varautumisasiat on keskitetty kokonaisturvallisuuden näkökulmasta pelastuslaitos – turvallisuuspalvelujen toimialueelle. Väestönsuojeluun varautumisen tehtäviä hoitaa siviilivalmiusyksikkö. Väestönsuojeluun varautumisen henkilöresurssit eivät ole palvelutasopäätöksen mukaisella tasolla. Siviilivalmiusyksikön virkoja ei ole pystytty täyttämään huonon taloudellisen tilanteen takia.

8. *Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.*

   Työhyvinvointia ja työturvallisuutta ylläpidetään ja henkilöstön osallistamista mahdollistetaan palautejärjestelmän kautta. Työhyvinvointia kehitetään Vibe-työhyvinvointikyselyn tuloksia hyödyntäen. Kyselyn pohjalta esiin nousseista kehittämistoimenpiteistä määritelleellään työhyvinvoinnin kehittämisen painopistealueet.

   Pelastuslaitoksen eri palvelualueille laaditaan laatuporttiin arviot työpaikalla ja erilaisissa työtehtävistä muodostuvista työturvallisuutta vaarantavista riskeistä. Havaituista riskeistä tehdään kehittämissuunnitelmat riskien minimoimiseksi.

2.2 STRATEGISET TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Hyvinvointialueen strategiset mittarit on johdettu strategisen uudistusohjelman viidestä menestystekijästä (taulukko 1). Strategiset mittarit ovat aluehallitukseen ja -valtuustoon nähden sitovia. Lisäksi kukin toimialue on määritellyt omaa johtamistaan tukevat operatiiviset mittarit, jotka ovat hyvinvointialuejohtajaan nähden sitovia.

Strateginen tavoite	Strateginen mittari	Mittarin tavoite	Tavoite	Arvo	Status
HYTE, kotona pärjääminen, palvelujen laatu ja vaikuttavuus, asiakas- ja potilasturvallisuus	Asiakaskokemus NPS	NPS ≥ 75	≥ 75	76,5	Tavoitteessa
Yhteydensaanti, palvelutarpeen arviointi, riittävät peruspalvelut, palvelujen jatkuvuus ja integraatio	Palvelujen saatavuus	Punainen < 90%, keltainen 90% - 95%, Vihreä >95 %	≥ 95	89,8%	Ei tavoitteessa
Hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lähtövaihtuvuus%	Lähtövaihtuvuus ≤ 6%	≤ 6%	5,2%	Tavoitteessa
Toiminta on taloudellisesti kestävällä pohjalla	Vuosikate	Vuosikate ≥ 37,2 M€	≥ 37,2 M€	28,2M€	Ei tavoitteessa
Luotettava ja vastuullinen organisaatio asiakkaille ja työntekijöille	Henkilöstön eNPS	eNPS ≥ 20	≥ 20	1,0	Ei tavoitteessa

Taulukko 1. Strategisista tavoitteista johdetut aluevaltuustoon nähden sitovat mittarit hyvinvointialueen tasolla

1) Tavoitteenamme on, että toimintamme on asiakaslähtöistä ja laadukasta. Asiakaskokemusta mitataan NPS-suositteluindeksin avulla kaikilla palvelutuotannon toimialueilla. Organisaatiotasoiseksi tavoitetasoksi on asetettu, että NPS ≥ 75. Asiakaskokemuksen koko organisaation tunnusluku maaliskuussa oli 76,5 eli tavoite olisi toteutumassa. Tunnusluku on pysynyt edelliskuukauden tasolla.

2) Tavoitteenamme on järjestää asukkaillemme heidän tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja lakisääteisissä ajoissa. Palvelujen saatavuutta arvioidaan “liikennevalomallin” avulla: punainen < 90 %, keltainen 90–95 % ja vihreä 95–100 % palveluista toteutuu lakisääteisessä ajassa. Tätä mittaria on mahdollista tarkastella kuukausittain. Hyvinvointialuetasolla toimialueiden mittareiden keskiarvo oli helmikuun lopussa 89,8 %, joka on tavoitteen alapuolella. Tavoitteen saavuttaminen vaatii saatavuuden parantamista varsinkin ikääntyneiden palveluissa. Tunnusluku on parantunut 1,7 prosenttiyksikköä edelliskuukauteen verrattuna.

3) Tavoitteenamme on, että hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Tavoittelemme henkilöstön lähtövaihtuvuuden pienentämistä vuoden 2024 tasosta. Vuoden 2025 tavoitteena on, että henkilöstön lähtövaihtuvuus on enintään 6 %. Tätä mittaria on mahdollista tarkastella kuukausittain. Maaliskuun lopussa lähtövaihtuvuus oli 5,2 %, joten mittari on tavoitteessa. Tunnusluku on alentunut 0,3 prosenttiyksikköä edelliskuukaudesta.

4) Tavoitteenamme on, että toimintamme on taloudellisesti kestävällä pohjalla. Hyvinvointialueen rahoitusmallissa vuosikate on tunnusluku, jonka perusteella tulevien vuosien lainanottovaltuudet määritellään. Vuoden 2025 tavoitteena on, että vuosikate on vähintään 37,2 milj. euroa. Hyvinvointialuetasolla tavoitteen toteutumista seurataan tilikauden tulosennusteen perusteella kuukausittain. Maaliskuun taloustietojen perusteella vuosikate olisi asettumassa noin 28,2 milj. euron tasolle, joten taloustavoite ei olisi toteutumassa. Tunnusluku on heikentynyt 3,0 milj. euroa edelliskuukaudesta.

5) Tavoitteenamme on, että olemme luotettava organisaatio asiakkaillemme ja työntekijöillemme. Työntekijäkokemusta mitataan eNPS-suositteluindeksin avulla. Ensimmäistä kertaa toteutettavan mittauksen tavoitearvoksi asetetaan luku 20, joka määräytyy hyvinvointialueiden aikaisempien tuloksien perusteella. Tätä mittaria on mahdollista tarkastella kvartaaleittain. Maaliskuussa toteutettiin ensimmäinen työntekijäkokemuksen mittaus, jonka perusteella maaliskuussa 2025 koko organisaation eNPS-suositteluindeksiksi muodostui 1. Vaihteluväli toimialueiden kesken oli -10 ja + 10 välillä. Ensimmäisen mittauksen perusteella tulos ei ole tavoitteen mukainen, mikä voi osaltaan selittyä juuri päättyneillä yhteistoimintaneuvotteluilla. eNPS-mittarista enemmän luvussa 3.5.

3 Talousarvion toteutuminen

Talousarvio muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet sekä budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

3.1 KÄYTTÖTALOUS

Talousarvion laatimisen lähtökohtana oli Valtiovarainministeriön 23.9.2024 julkaisema laskelma, jonka mukaan Pohjois-Karjalan laskennallinen rahoitus olisi vuonna 2025 noin 898,2 milj. euroa. Siirtymätasaus kuitenkin pienentää laskennallista rahoitusta noin 61,4 milj. euroa, jolloin vuoden 2025 yleiskatteelliseksi rahoitukseksi muodostui noin 836,8 milj. euroa.

Alkuperäisessä talousarviossa hyvinvointialueen toimintatuottojen yhteismäärä on 137,4 milj. euroa ja toimintakulujen yhteismäärä 934,1 milj. euroa. Näin ollen toimintakatteeksi muodostui -796,6 milj. euroa, joka katetaan valtion 836,8 milj. euron rahoituksella. Tämän saavuttamiseksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on löydettävä keinot noin 30 milj. euron pysyvien säästöjen saavuttamiseksi vuonna 2025, joten vuoden 2025 talousarvio sisälsi vastaavan kokoisen talouden sopeuttamistarpeen, jonka toteuttamiseksi aluehallitus käynnisti 18.12.2024 koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut.

Muutettu talousarvio (MTA 2025) tarkoittaa yhteistoimintaneuvotteluissa sovittujen 30 milj. euron toimenpiteiden kohdistamista toimialueille neuvottelutuloksen mukaisesti. Talousarvion muutokset ja toteumat on esitetty tuloslaskelman muodossa (luku 7). Toimialueiden lyhennetyssä tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset tulo- ja menoerät (luku 6). Strategisen uudistusohjelman sisällä olevaa talouden sopeuttamisohjelmaa käsitellään erikseen luvussa 4.

Talousennuste, milj. euroa	Toteuma 3/2024	Toteuma 3/2025	Muutos	TA 2025	MTA 2025	TPE 2025 (1+11)	TPE 2025 (2+10)	TPE 2025 (3+9)	Erotus TPE vs MTA25	TP 2024	Muutos % TPE25 vs. TP24
Toimintatuotot	**24,8**	**27,7**	**11,4 %**	**137,4**	**139,9**	**137,4**	**141,7**	**142,3**	**2,3**	**127,6**	**11,5 %**
Myyntituotot	6,7	7,8	15,9 %	32,7	33,8	32,7	34,5	34,0	**0,2**	34,0	0,1 %
Maksutuotot	11,6	12,9	11,7 %	66,5	67,4	66,5	68,6	68,7	**1,3**	61,5	11,8 %
Tuet ja avustukset	2,4	3,2	34,1 %	15,8	16,1	15,8	16,0	16,9	**0,9**	17,3	-2,3 %
Muut toimintatuotot	4,2	3,8	-9,8 %	22,4	22,6	22,4	22,6	22,6	**0,0**	14,8	52,6 %
Toimintakulut	**205,2**	**209,9**	**2,3 %**	**934,1**	**937,7**	**939,1**	**945,7**	**949,8**	**12,0**	**938,4**	**1,2 %**
Henkilöstökulut	100,2	104,6	4,4 %	474,8	479,8	474,8	479,3	479,3	**-0,6**	452,1	6,0 %
Palvelujen ostot	75,6	74,1	-1,9 %	334,6	333,1	338,9	339,3	341,5	**8,5**	359,3	-5,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	15,4	16,1	5,0 %	63,1	62,6	63,1	63,5	65,6	**3,0**	62,9	4,4 %
Avustukset	2,7	3,1	12,9 %	14,4	14,4	15,1	15,2	15,0	**0,6**	15,3	-1,8 %
Muut toimintakulut	11,4	11,9	4,8 %	47,2	47,9	47,2	48,3	48,3	**0,5**	48,8	-1,0 %
Toimintakate	**-180,4**	**-182,2**	**1,0 %**	**-796,6**	**-797,8**	**-801,6**	**-803,9**	**-807,5**	**-9,7**	**-810,8**	**-0,4 %**
Valtion rahoitus	195,0	209,4	7,4 %	836,8	836,8	836,8	836,8	837,5	**0,7**	780,0	7,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,9	0,5	-41,0 %	-3,0	-1,8	-3,0	-1,7	-1,8	**0,0**	1,3	-241,6 %
Vuosikate	**15,5**	**27,7**	**78,4 %**	**37,2**	**37,2**	**32,2**	**31,2**	**28,2**	**-9,0**	**-29,5**	**-195,6 %**
Poistot ja arvonalentumiset	3,5	4,1	14,7 %	17,2	17,2	17,2	17,2	17,2	**0,0**	16,7	2,9 %
Tilikauden tulos	**12,0**	**23,7**	**97,3 %**	**20,0**	**20,0**	**15,0**	**14,0**	**11,0**	**-9,0**	**-46,2**	**-123,8 %**
Poistoeron muutos	0,0	0,0	-0,8 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	**0,0**	0,0	-89,9 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**12,0**	**23,7**	**97,2 %**	**20,0**	**20,0**	**15,0**	**14,0**	**11,0**	**-9,0**	**-46,2**	**-123,9 %**

Taulukko 2. Vuoden 2025 tilinpäätösennuste

Talousennusteen (taulukko 2.) arvioidaan olevan kuluvan vuoden lopussa 11 milj. euroa ylijäämäinen, mikä on 9 milj. euroa talousarviota heikompi tulos. Toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna on ollut tammi-maaliskuussa 2,3 %. Toimintakulujen kasvu on ollut viime vuotta maltillisempaa, mutta talousarviovaraukseen verrattuna kuitenkin liian suurta. Toimintakulujen ennustetaan ylittyvän 12 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna. Merkittävimmät poikkeamat tilinpäätösennusteen ja muutetun talousarvion välillä ovat palvelujen ostot (ylitys 8,5 milj. euroa) sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat (ylitys 3 milj. euroa). Palvelujen ostojen ylitys aiheutuu asiakaspalvelujen ostoista. Muut palvelujen ostot ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa talousarvion ylitystä ennustetaan hoitotarvikkeissa (1,7 milj. euroa), lääkkeissä 0,8 milj. euroa) ja apuvälineissä (0,6 milj. euroa).

Muutettua talousarviota 2,3 milj. euroa suurempien toimintatuottojen kertymän ennustetaan kompensoivan toimintakulujen ylitystä, jolloin tilikauden tuloksessa päädytään talousarviota 9 milj. euroa heikompaan tulokseen. Toimintatuottoihin sisältyy omaisuuden myyntiä 7,5 milj. eurolla. Ennusteessa myynnit ovat täysimääräisinä, mutta niiden toteutumiseen liittyy merkittävä riski. Valtionrahoitus on tulosennusteessa 0,7 milj. euroa alkuperäistä talousarviota suurempi, tämä johtuu valtionrahoituksen 20.12.2024 päivitetyistä rahoituslaskelmista, joissa hyvinvointialuekohtaiset laskelmat olivat hieman päivittyneet talousarvion valmistelussa käytetyistä laskelmista.

Henkilöstökulujen toteuman ennustetaan alittavan muutetun talousarvion 0,6 milj. eurolla, mutta ennusteeseen liittyy epävarmuutta, koska työkykyperusteiset poissaolot ovat olleet alkuvuonna edellisvuotta korkeammalla tasolla, joka lisää sijaistarvetta. Myös lomapalkkavelan muutokseen liittyy epävarmuutta, sillä viime vuonna pidettiin tehostetusti lomia ja tänä vuonna pitäisi pystyä pitämään lomapäiviä vielä enemmän, jotta palkankorotusten vaikutus lomapalkkavelkaan kumoutuisi. Lisäksi osa tämän vuoden palkkaratkaisuista on vielä avoinna, joka myös lisää epävarmuutta henkilöstökulujen ennusteeseen.

Kun tiedossa olevat arviot sekä tulo- että menopuolen merkittävimmistä tekijöistä huomioidaan, hyvinvointialueen tulosennusteen arvioidaan olevan 9 milj. euroa talousarviota huonompi. Summasta 1 milj. euroa muodostuu talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteiden toteuttamishaasteista ja 8 milj. euroa muista toimintakulujen ylityksistä.

3.2 TALOUSARVION TOTEUTUMISEEN LIITTYVÄT RISKIT

Vuoden 2025 talousarvion toteutumiseen liittyy taloudellisia riskejä. Valtiorahoituksessa hyvinvointialueindeksi kasvoi vuodesta 2024 lopulta 3,0 %, mikä oli huomattavasti vähemmän kuin kulukehitys Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on ollut. Lisäksi hyvinvointialueindeksin korotus ei kohdistu täysimääräisesti hyvinvointialueille vaan sen toteutumiseen vaikuttavat myös rahoitusmallin muut tekijät.

Talousarvioon sisältyvä strateginen uudistusohjelma sisältää kuluvalle vuodelle 30 milj. euron sopeuttamisohjelman. Vuodelle 2026 kohdistuvan talouden sopeuttamistarpeen arvioidaan olevan vähintään yhtä suuri sillä edellytyksellä, että vuoden 2025 säästötavoite saavutetaan. Talouden sopeuttaminen tulee vaatimaan toimenpiteitä, jotka vaikuttavat hyvinvointialueen toimintaan eli lakisääteisten palvelujen järjestämiseen, talouteen ja henkilöstöön tulevien taloussuunnitelmavuosien 2025–2028 aikana. Talouden sopeuttaminen kumulatiivisten alijäämien kattamiseksi vuoden 2026 loppuun mennessä on merkittävä riski Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen lakisääteisen järjestämistehtävän toteutumiselle.

Valtiovarainministeriö voi käynnistää päätöksellään hyvinvointialuelain 123 §:ssä tarkoitettujen edellytysten täyttyessä tai sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 27 §:ssä tarkoitetun sosiaali- ja terveysministeriön aloitteen perusteella arviointimenettelyn, jossa valtio ja hyvinvointialue arvioivat hyvinvointialueen taloudellisia sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen palvelujen järjestämiseen liittyviä edellytyksiä selvitä tehtävistään. Talousarvioon sisältyvä talouden sopeuttamistarve tulee lisäämään arviointimenettelyyn joutumisen mahdollisuuksia.

Palvelustrategian toimeenpanoa on valmisteltu vuoden 2024 loppupuolella ja sen runkona toimii kahdeksan alueellista sote-palvelujen järjestämissuunnitelmaa. Talouden tasapainottamisen kannalta välttämättömät rakenteelliset ja toiminnalliset uudistukset on saatava toteutukseen, muuten talousarvion toteutumiseen liittyvät riskit ovat vaarassa realisoitua. Lisäksi henkilöstön riittävyys ja saatavuus ovat riski talousarvion toteutumiselle myös siitä näkökulmasta, että talousarviossa tavoitellaan omaa toimintaa kalliimpien ostopalvelujen käytön vähentämistä vahvistamalla omaa palvelutuotantoa eli lisäämällä organisaation veto- ja pitovoimaa henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi.

3.3 INVESTOINNIT

Hyvinvointialue ei saanut uutta lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Investointeja toteutetaan vuonna 2025 uusien vuoden 2025 investointien osalta kassavaroin ja vuosien 2023 ja 2024 investointisuunnitelmien hyväksyttyjä

kohteita vuosien 2023 ja 2024 lainanottovaltuuksilla. Talousarvio- ja toteumatietoihin sisältyy edellä mainitut vuodet 2023–2025.

Investointien toteuma tammi-maaliskuussa on 9,4 % (3,2 milj. euroa). Rakennusinvestoinneista on toteutunut 11,8 % (2,2 milj. euroa). Laite- ja kalustoinvestointien toteuma on 11,4 % (0,7 milj. euroa). ICT-investointien toteuma on 3 % ja asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeen toteuma laajakantoisissa investoinneissa on 2,1 % (0,1 milj. euroa).

Suurissa rakennusinvestoinneissa E-siiven rakennustöiden 2. vaihe on käynnissä ja se etenee suunnitellusti. Hanke toteutuu vuoden 2023 lainanottovaltuuden puitteissa, mikäli isoja yllätyksiä ei tule. Hanke valmistuu kokonaisuudessaan keväällä 2026.

Toinen suuri rakennusinvestointi on Joensuun sotekeskus, jonka kaavamuutos ja suunnittelu ovat käynnissä. Hankkeen on määrä valmistua vuoden 2027 lopussa. Rakennuspaikaksi on suunniteltu Sortavalankadun puretun koulun tonttia ja hankkeen laajuus tulee olemaan noin 9000 m2. Hankkeen aikataulun ja kustannuksien vuoksi hyvinvointialue toteuttaa hankkeen itse. Rakennusinvestoinnille on varattu investointisuunnitelmassa 30 milj. euroa. Maaliskuun loppuun mennessä on toteutunut 0,06 miljoonaa euroa.

Pieniin rakennusinvestointeihin on varattu vuodelle 2025 0,5 milj. euroa. Suunnittelu on käynnissä näiden hankkeiden osalta. Toteumaa on tammi-maaliskuulla n. 0,01 miljoonaa euroa.

Laite- ja kalustoinvestointien kokonaisuudessa investointikohteita on vuodelle 2025 n. 40, joista 40 % on käynnissä tai valmistunut. Vuodelle 2024 suunniteltuja ja vuoden 2024 lainanottovaltuudella toteutettavia laiteinvestointeja siirtyi vuodelle 2025 n. 3,6 milj. euron arvosta. Siirtyneiden hankintojen toteuma tammi-maaliskuulta on 0,3 milj. euroa.

Investointisuunnitelmaan sisältyvät ICT-investoinnit etenevät suunnitellusti. Laajakantoiset investoinnit käsittävän asiakas- ja potilastietojärjestelmän etenemisessä odotetaan markkinaoikeuden päätöstä tehdystä valituksesta.

Hyvinvointialuelain 16 § mukaan investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointeja vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavia sopimuksia ei kuitenkaan esitetä investointiosassa. Vuoden 2025 talousarviossa ei ole investointeja vastaavia rakennusten vuokrasopimuksia. Laite- ja kalustokategorian investointeja vastaavien sopimusten (2,3 milj. euroa) uusiminen etenee suunnitellusti.

Vuoden 2024 investointeja vastaaviin sopimuksiin sisältyneet kahden 60 paikan asumisyksikön hankinta on käynnissä. Asumisyksiköille on varattu tontit Joensuun kaupungilta. Asumisyksikön arvioitu sitoumus on noin 7,5 milj. euroa kohteelta. Heinäveden pelastusaseman tarveselvitys on valmis ja rakennuspaikka on sovittu Heinäveden keskustan alueelta. Sopimuksen arvo on noin 1,5 milj. euroa ja hankkeen toteuttaa Heinäveden kunta. Pelastusaseman alustavaa suunnittelua on aloitettu, mutta lopullinen päätös etenemiselle odottaa kuntien vuokrasopimusneuvottelujen ratkaisuja. Karvion pelastusaseman tiloja ollaan sijoittamassa olemassa oleviin vuokratiloihin. Kohteen sopimuksen vuokravaikutus on 0,5 milj. euroa.

Investointisuunnitelma 2025-2028 (1000 €)	Talousarvio 2025	Toteuma 1-3/2025	Talousarvion toteuma%
Pysyvät vastaavat	**34 146**	**3 218**	**9,4 %**
Rakennukset	**19 335**	**2 288**	**11,8 %**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	19 335	2 288	11,8 %
Pelastustoimi	0	0	
Laite- ja kalustohankinnat	**6 611**	**751**	**11,4 %**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	5 798	718	12,4 %
Pelastustoimi	813	33	4,1 %
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	**500**	**15**	**3,0 %**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	500	15	3,0 %
Pelastustoimi	0	0	
Laajakantoiset investoinnit	**7 700**	**165**	**2,1 %**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	7 700	165	2,1 %
Pelastustoimi	0	0	

Taulukko 3. Hyvinvointialueen investointisuunnitelman toteutuminen

3.4 RAHOITUS

Hyvinvointialueen maksuvalmius on ollut ensimmäisen kvartaalin hyvällä tasolla, koska valtionrahoituksen maksuaikataulu on alkuvuosipainotteinen. Toukokuusta ennustetaan maksuvalmiuden näkökulmasta ensimmäisen vuosipuoliskon vaikeinta kuukautta. Tilanne helpottuu kesäkuussa, kun saapuu normaaliin kuukauteen verrattuna noin kaksinkertainen valtionrahoitus. Toimintakulujen kasvun hidastuminen viime vuodesta (2,3 %) tuo lyhyelläkin aikavälillä helpotusta maksuvalmiuden ylläpitoon.

Hyvinvointialueen kuluvan vuoden talousarviossa on merkitty otettavaksi 31,5 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa ja lainoja lyhennettäväksi 18,6 milj. euroa. Nettolainanotoksi muodostuu 12,9 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan noston arvioidaan tapahtuvan syksyllä. Pitkäaikainen laina on tarkoitettu vain investointeja varten, joten se ei tuo päivittäiseen maksuvalmiuteen helpotusta vaan maltillisen kulukehityksen jatkuminen on välttämätöntä. Hyvinvointialueen pitkäaikaisten lainojen kokonaismäärä maaliskuun lopussa oli 213,3 milj. euroa. Talouden sopeuttamisohjelmaan sisältyy 1,2 milj. euron toimenpiteet rahoituskustannusten alentamiseksi. Toimenpiteet on huomioitu rahoitustuottojen ja -kulujen muutetussa talousarviossa ja niiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Entisen Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän jäsenkunnista Ilomantsi, Juuka, Lieksa, Polvijärvi ja Tohmajärvi ovat tehneet valituksen Itä-Suomen hallinto-oikeudelle palkkaharmonisoinnista eivätkä ole maksaneet helmi- ja huhtikuussa 2024 lähetettyjä palkkaharmonisointilaskuja.

3.5 HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärän (HTV2) kasvu on pysähtynyt ja kääntynyt laskuun ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Vuoteen 2023 verrattuna kasvua on kuitenkin neljä prosenttia. Henkilöstömäärän lasku selittyy osittain ikääntyneiden toimialueen mitoituksen muutoksella 1.1.2025 alkaen. Ikääntyneiden alueen henkilöstömäärän vähenemistä selittää osin myös se, että vuoden 2023 alusta terveyskeskussairaalat siirtyivät henkilöstöineen (n. 170 htv) ikääntyneiden palveluista terveys- ja sairaanhoitopalveluihin. Henkilöstömäärän lasku johtuu osittain myös määräaikaisen henkilöstön käytön vähenemisenä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä oli seurausta tammi-helmikuussa tuotannollisista ja taloudellisista syistä pidetyistä yhteistoimintaneuvotteluista.

Toimialue	1.1.-31.3.2025	2024	2023	Muutos 2023 - 2025
Ikääntyneiden palvelut	1 997	2 044	2 194	-9,0 %
Pelastuslaitos ja turvall.palvelut	398	404	345	15,4 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut	1 079	1 067	1 008	7,0 %
Terveys- ja sairaanhoitopalvelut	2 990	3 014	2 712	10,3 %
Ympäristöterveydenhuolto	56	56	56	0,0 %
Yhteiset palvelut*	784	809	905	-13,4 %
Konsernipalvelut	693	715		
Hallintopalvelut	87	89		
Hyvinvointialueen johto	4	5		
Yhteensä:	7 304	7394**	7 220	4,0 %

*Yhteiset palvelut sisälsi vuoden 2023 loppuun asti viisi eri toimialuetta. Vuoden 2024 alusta voimaan astuneessa organisaatiomuutoksessa näistä viidestä toimialueesta muodostettiin kaksi uutta toimialuetta, konsernipalvelut ja hallintopalvelut.
**Vuosien 2024 ja 2025 toimialuetasoiset HTV2 määrät eivät ole vertailukelpoisia vuoteen 2023 verrattuna organisaatiomuutoksesta johtuen.

Taulukko 4. Henkilöstömäärän (HTV2) kehitys toimialueittain vuosina 2023–2025

Uusi henkilöstökysely

Vuoden 2025 alussa otettiin käyttöön uusi, reaaliaikainen henkilöstökysely, joka mahdollistaa anonyymin palautteen antamisen jokaisen vastauskohdan/väittämän yhteydessä. Kysely toistetaan jatkossa neljä kertaa vuodessa osavuosikatsauksittain. Kyselyssä on strategiseksi mittariksi valittu eNPS (Net Promoter Score), joka on kokonaisvaltaisen työntekijäkokemuksen mittari. Se kertoo, miten todennäköisesti työntekijät suosittelisivat työpaikkaa muille. Hyvä työntekijäkokemus vaikuttaa positiivisesti esimerkiksi organisaation työnantajamielikuvaan ja työnantajabrändiin, henkilöstön sitoutumiseen, asiakaskokemukseen ja työntekijöiden hyvinvointiin.

eNPS-suositteluindeksi lasketaan vähentämällä arvostelijoiden prosenttiosuus suosittelijoiden prosenttiosuudesta. Vastausten perusteella vastaajat voidaan jaotella kolmeen eri ryhmään: suosittelijat, passiiviset ja arvostelijat. Suosittelijoihin kuuluvat vastaajat, jotka valitsevat numerot 9-10. He suosittelevat työpaikkaa mielellään myös muille ja todennäköisesti puhuvat työnantajastaan positiiviseen sävyyn myös muille. Passiivisiksi lukeutuvat vastaajat, jotka valitsevat numerot 7-8. He ovat ihan tyytyväisiä. Tätä ryhmää ei otetaan mukaan eNPS:n luvun laskentaan. Arvostelijat ovat vastaajia, jotka vastaavat numerot 0-6. He ovat selvästi tyytymättömiä työnantajaansa ja todennäköisesti eivät levitä positiivista työnantajakuvaa.

Ensimmäisen mittauksen lähtötasoksi saatiin eNPS=1, mikä on tavoitetason alapuolella. Toisaalta henkilöstön lähtövaihtuvuus on matala eli se ei kuvasta henkilöstön heikkoa sitoutuneisuutta ja asiakastyytyväisyyskin on korkealla tasolla. Henkilöstökysely kannustaa käymään tuloksia läpi henkilöstön kanssa ja pohtimaan, miten voitaisiin lisätä henkilöstön halukkuutta suositella työnantajaa muille.

Työkykyperusteiset poissaolot

Työkykyperäisten poissaolopäivien määrä on vähentynyt 1 777 päivää (4,1 %) vuoteen 2024 verrattuna. Suotuisaan kehitykseen vaikuttaa yli 30 päivää kestäneiden poissaolojaksojen osalta tehty tiivis sisäinen prosessinvarmistus ja aktiivinen tuki työkykyjohtamiseen.

Olennaisia tekijöitä sairauspoissaolojen vähenemisessä ovat edelleen työkykyjohtamisosaamisen kehittäminen, työterveysyhteistyön kehittäminen, korvaavan työn mahdollisuuden hyödyntäminen ja mielen hyvinvointia edistävien käytänteiden kehittäminen.

Esihenkilöiden valmius motivaation johtamiseen tukee myös työkykyisten päivien lisäämisessä.

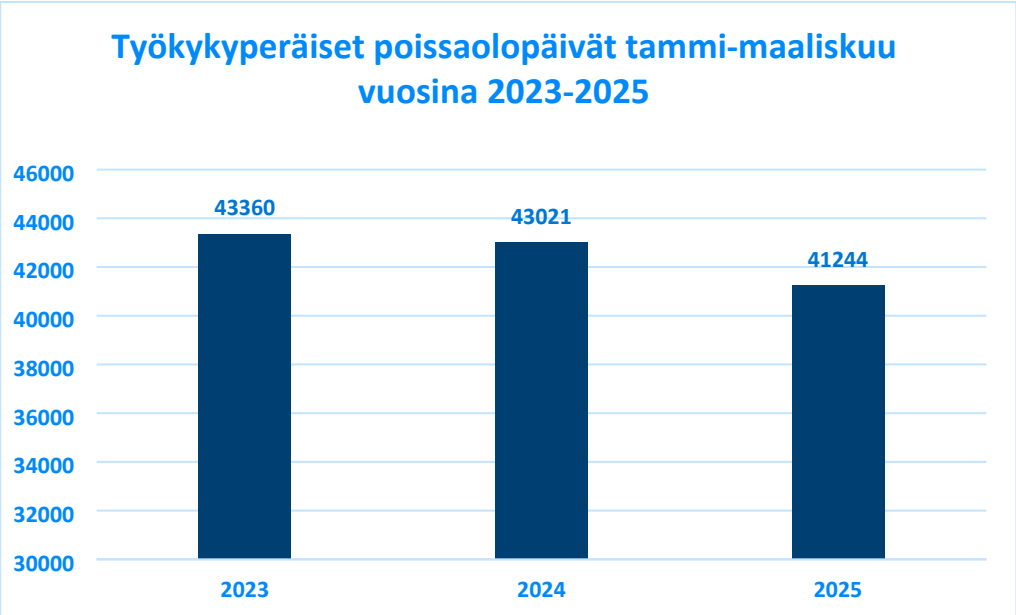

Taulukko 5. Sairauspoissaolopäivät tammi-maaliskuussa vuosina 2023–2025

Henkilöstövoimavarapalvelut

Resurssihallinta tukee työn suunnittelua ja on mukana työvuorosuunnittelussa. Keskitetyssä työvuorosuunnittelussa on noin 2 500 työntekijän työvuorosuunnittelu. Keskitetyssä suunnittelussa työntekijöiden toiveet toteutuvat 97 prosenttisesti ensimmäisen neljänneksen aikana vuonna 2025.

Sijaishallinnan kautta välitettiin äkillisiin poissaoloihin hoitajien osalta 99 900 tunnin verran työpanosta, täyttöaste oli 95,8 prosenttia. Muutosta sijaistarpeeseen vuoden 2024 vastaavaan aikaan oli -16,7 prosenttia, ostopalvelujen muutos oli -21 prosenttia.

Rekrytointi on keskittynyt alkuvuoden yt-menettelyn mukaisiin toimiin ja pääosin rekrytointi on tästä syystä ollut tauolla. Kesärekrytoinnin osalta oman rekrytoinnin avulla saatiin tarpeesta täytettyä 95 prosenttia, loput tarpeesta ohjataan ulkoiseen hakuun. Lääkäreiden rekrytoinnin tuesta päätettiin luopua (kustannusvaikutus n. 240 000 €/vuosi). Lääkärien rekrytoinnissa keskitytään oman rekrytoinnin tehostamiseen ja siitä olemme saaneet rohkaisevia tuloksia.

3.6 RISKIEN HALLINTA

Isossa kuvassa hyvinvointialueen keskeiset riskit liittyvät palvelujen järjestämiseen lainsäädännön edellyttämässä ajassa ja talouden ennakoitua heikompaan toteutumiseen. Näistä molempiin liittyy riski joutua arviointimenettelyyn. Mainittuihin tekijöihin vaikuttaminen ei ole yksiselitteistä, ja toimenpiteet vain toisen riskin vähentämiseksi voivat lisätä riskiä toisessa. Keskeinen asia kumpaakin riskitekijää pienentäviksi toimenpiteiksi on vakinaisen henkilöstön suhteellisen osuuden kasvattaminen ja ostopalvelujen vähentäminen. Kolmen ensimmäisen kuukauden pohjalta ennuste tilikauden tuloksesta on talousarviota heikompi. Keskeinen tavoite ostopalvelujen vähentämiseksi on edennyt tavoitteen mukaisesti, mutta samaan aikaan on tullut tarpeita ostopalvelujen kasvuun toisaalla. Tilanne edellyttää lisätoimenpiteitä, joilla talouden kehitys saadaan korjattua tavoiteuralle. Palvelujen saaminen lakisääteisessä ajassa on verrannollinen resurssien määrään. Toteuma on keskimäärin 5 prosenttiyksikköä tavoitteen alapuolella, ja käsillä olevassa tilanteessa kaikkia palveluja ei saada toteutettua lain mukaisesti.

Palvelustrategia ei ole saanut lainvoimaa, päätöksestä tehty aluevalitus on hallinto-oikeuden käsittelyssä. Alueellisista järjestämissuunnitelmista viidestä on tehty aluevalitukset, jotka niin ikään ovat hallinto-oikeuden käsittelyssä. Lieksan, Liperin ja Outokummun sotekeskusten järjestämissuunnitelmat ovat saaneet lainvoiman.

Vaikutuksiltaan edellisiä pienempinä riskeinä tunnistetaan mm. turvallisuusympäristöön sekä uuden asiakas-potilastietojärjestelmän (APTJ) käyttöönottoon liittyvät riskit. Ensin mainitussa erotetaan niin fyysinen turvallisuus kuin kyberturvallisuus. Riskejä hallitaan laajasti varautumiseen liittyvillä toimenpiteillä, valmiussuunnitelmilla sekä tietoturvan ja -suojan ajantasaisuudella. APTJ:n käyttöönotto viivästyy vähintään 3 kuukautta markkinaoikeuteen tehdyn valituksen takia, mikä lykkää uuden järjestelmän käyttöönottoon liittyvien hyötyjen realisoitumista.

Suomen istuvan hallituksen hallitusohjelmassa on linjattu, että sidosyksikköaseman mahdollistama omistusosuus on vähintään 10 %. Lain läpimeno edellyttää nykyisen lainsäädännön mahdollistamien alle 10 %:n omistukseen

perustuvien sidosyksikköhankintojen kilpailuttamista. Mikäli hyvinvointialueen vaikutuspiirissä olevien yhtiöiden osakkaina olevien pienten kuntien sidosyksikköasema halutaan jatkossa mahdollistaa, lakimuutos voi edellyttää hyvinvointialueen omistusosuuden pienentämistä ja tytäryhtiöissä luopumista enemmistöosakkuudesta. Tytär- ja kumppanuusyrityksissä kartoitetaan vaihtoehtoja, joita lainsäädännön mahdollinen muutos aiheuttaa niin omistukseen kuin yhtiöiden tuottamien palvelujen jatkumiseen.

Toimialueiden riskikartoitukset on päivitetty helmi-maaliskuussa. Hyvinvointialueella on käynnissä kehittämistyö, jolla sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään aikaisempaa kokonaisvaltaisempaan suuntaan.

3.7 LAATU JA OMAVALVONTAOHJELMA

Omavalvonnan raportointi perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023 26 § 4 mom.) Omavalvontaohjelma sekä omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet on julkaistava neljän kuukauden välein julkisessa tietoverkossa tai muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla. Palveluja on kehitettävä omavalvontaohjelman toteutumisen seurannassa tehtyjen havaintojen perusteella sekä asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seurannan sekä saadun palautteen perusteella.

Pelastustoimen osalta raportointi perustuu lakiin pelastustoimen järjestämisestä (613/2021 16 § 3 mom.) Omavalvontaohjelma sekä omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet on julkaistava julkisessa tietoverkossa ja muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen raportin sisältö perustuu omavalvontaohjelmaan, asiakas- ja potilasturvallisuuden sekä laadunhallinnan suunnitelmaan, lainsäädäntöön sekä kansallisiin tavoitteisiin. Raportissa on huomioitu hyvinvointialueen strategia. Laadun ja omavalvontaohjelman osavuosikatsauksiin nostettavista mittareista on käyty keskustelua yhdessä kaikkien toimialueiden kanssa, tätä valmistelua jatketaan kuluvan vuoden aikana.

Osavuosiraportti tullaan julkaisemaan Siun soten verkkosivuilla neljä kertaa vuodessa. Laadun ja omavalvonnan raportointia kehitetään tulevaisuudessa osana hyvinvointialueen strategisten ja operatiivisten mittaristojen kokonaisuutta. Vuonna 2025 laadun ja omavalvonnan raportti on tarkoitus yhtenäistää toimialueiden operatiivisten mittareiden suhteen, tässä vaiheessa raportti sisällytetään osaksi hyvinvointialueen osavuosikatsausta.

4 Strateginen uudistusohjelma

Strateginen uudistusohjelma sisältää merkittävimmät strategiset uudistushankkeet toiminnan ja palvelujen uudistamiseksi sekä 30 milj. euron talouden sopeuttamisohjelman toteuttamisen. Kohdassa 4.1. on kuvattu hyvinvointialueen strategisten uudistushankkeiden eteneminen.

4.1 STRATEGISET UUDISTUSHANKKEET

Asiakas- ja potilastietojärjestelmä (APTJ) -projekti

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on käynnistetty v. 2024 aikana APTJ-hanke, jonka tavoitteena on hankkia yksi asiakas- ja potilastietojärjestelmä sosiaali- ja terveydenhuoltoon yhdeltä kokonaisvastuulliselta toimittajalta. Vuoden 2024 aikana toteutettiin suunnitelman mukaisesti 1) suunnittelu- ja 2) hankintaprojektit ja tehtiin hankintapäätös. Vuoden 2025 alussa oli tarkoitus edetä 3) käyttöönottoprojektiin, mutta tässä ei ole voitu edetä alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, koska hankinnasta tehtiin valitus markkinaoikeuteen lokakuun 2024 lopussa. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue odottaa edelleen markkinaoikeiden päätöstä ja sen aikataulusta ei ole tietoa.

Lasten, nuorten ja perheiden (LaNuPe) palveluintegraatio -projekti

LaNuPe-projektilla ohjataan hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittämistyötä. Kehittämistyöllä tavoitellaan sitä, että hyvinvointialueen palvelukokonaisuus vastaisi aiempaa paremmin kohdeväestön tarpeita ja toimisi hyvin yhteensovitettuna ja kustannusvaikuttavana kokonaisuutena. Yhteinen, mitattava päätavoite on se, että sijaishuollon kulujen kasvu taittuisi ja lähtisi tulevien vuosien aikana laskuun. Tässä onnistuminen vaatii erilaisia kohdennettuja kehittämistoimenpiteitä sekä systeemisiä muutoksia koko palvelujärjestelmässä ja sen johtamisessa. LaNuPe-projekti koostuu kokonaisuudessaan n. 30 osaprojektista, joiden etenemistä projektiryhmät varmistavat ja tukevat. Projektoinnin myötä nostetaan yhteensovittavaa johtamista vaativaa kehittämistyötä yhteiseen tarkasteluun ja samalla tehdään jo käynnissä olevaa kehittämistyötä näkyväksi ja varmistetaan sen etenemistä.

LaNuPe-projektiryhmät järjestäytyivät uusilla kokoonpanoilla tammi-helmikuussa. Projektiryhmä sekä projektityöryhmä kokoontuvat vuoden 2025 aikana kuukausittain yhteisissä kokouksissa. Perhe- ja sosiaalipalvelujen organisaatiouudistukseen liittyvät muutokset ovat heijastuneet jossain määrin alkuvuoden aikana LaNuPe-projektin käynnistymiseen. Sopeuttamisohjelma sekä palveluverkkoon ja tuotannollistaloudelliset yhteistoimintaprosessit ovat vaatineet paljon johtamisen resursseja. Osa taloudellisista säästötoimenpiteistä voi vaikuttaa LaNuPe-projektin tavoitteisiin ja tämä muodostaa riskin projektin tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta.

Alle 18-vuotiaiden sote-tietopaketin mukaisessa kustannuslaskennassa sijaishuollon kustannusten nousu vuodesta 2023 vuoteen 2024 oli 13 % (35,6 milj. € -> 40,2 milj. €). Alle 18-vuotiailla koko sote-tietopaketin kustannusten nousu oli 9 %. Tällä kulukehityksellä ei ole realistista tavoitella sijaishuollon kustannusten

vähenemistä heti vuosina 2025 ja 2026. Tavoitteeksi päivitetään sijaishuollon kustannusten nousun taittuminen hyvinvointialueen yleiselle kustannuskehitystasolle vuosina 2025–2026.

Osaprojektien eteneminen OVK1 aikana:

1. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen keskuksen (MIELI) toiminta on käynnistynyt kuntoutuksen palvelualueella. Työntekijöitä on siirtynyt uuteen yksikköön asiakkaineen lapsiperheiden yhteisasiakasohjauksesta sekä digisotekeskuksen nuorten HYKE-hanketyöstä. Ensimmäinen psykologi aloitti työnsä 2/25. Yksikköön on saatu palkattua vuodelle 2025 osa-aikaisia lääkäreitä. Ylilääkärin rekrytointi on käynnistynyt. Yksiköllä ei ole vielä omia toimitiloja. Asiakasprosessien kehittäminen on käynnissä. Lisäksi OVK1 aikana on valmisteltu kolmen sairaanhoitajan siirtymistä perhe- ja sosiaalipalveluista MIELI-yksikköön 4/25.

2. HVA:n lapsibudjetointimallin kehittäminen sekä tiedolla johtamisen raportointinäkymän kehittäminen järjestelmään on käynnistynyt. Ensimmäiset versiot saadaan koekäyttöön kevään 2025 aikana. Ensimmäisissä versioissa fokus on lapsibudjetointimallin kehittämisessä, sijaishuoltoon johtaneiden palvelupolkujen ja niihin liittyvien asiakassegmenttien tarkastelussa sekä sijaishuoltoa koskevan ajantasaisen tiedon tuottamisessa.

3. Monialaisen alkuarvioinnin mallilla (nk. yhden kontaktin periaate) tarkoitetaan sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistä lapsiperheille suunnattua keskitettyä palveluohjausta ja sen kautta toteutettavan monialaisen alkuarvioinnin kehittämistä. Monialaisen alkuarvioinnin avulla pyritään tarjoamaan perhelähtöisesti kohdennettua tukea siten, että tarvittavan tuen viivästymisen ja kriisiytymisen kautta tapahtuvia kalliita palvelupolkuja voitaisiin estää. Samalla varmistetaan tukitoimien ja hoidon asiakaslähtöinen yhteensovittaminen ja vältetään epätarkoituksenmukainen palvelusta ja arvioinnista toiseen poislähettäminen. LaNuPe-projektiryhmissä perhe- ja sosiaalipalvelujen sekä terveys- ja sairaanhoitopalvelujen edustajat ovat puoltaneet kehittämistyössä etenemistä. Keskeiset toimijat monialaisen alkuarvioinnin mallissa ovat kuntoutuspalvelut (kuntoutusohjaus), lapsiperheiden yhteisasiakasohjaus/MIELI sekä sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioinnin yksikkö. Monialaisen alkuarvioinnin mallista vastaava kehittämisryhmä on työstänyt työsuunnitelmaa osaprojektin toimeenpanossa etenemiseksi jo vuoden 2025 aikana. Tavoitteena on käynnistää pilotointi syksyn 2025 aikana. Mallissa eteneminen on strateginen, integratiivinen muutos, joka vaatii myös integratiivista taloussuunnittelua.

4. Lasten ja nuorten terapiatakuun toimeenpanoon on valmistauduttu paikallisesti sekä YTA-tason yhteistyötä tiivistämällä. MIELI-yksikön palvelusuunnittelija toimii maakunnallisena menetelmäkoordinaattorina tehden yhteistyötä myös MIEPÄ-palvelujen kanssa 18–23-vuotiaiden ikäryhmän osalta.

5. Keskisen perhekeskusalueen työntekijätason perhekeskustiimit ovat jatkaneet syksyllä 2024 käynnistynyttä järjestäytymistä. Perhekeskustiimeissä on edustus kaikista keskeisistä sote-palveluista, kuntapalveluista sekä järjestöistä ja seurakunnista. Työntekijätason tiimien toiminta on keskeinen osa yhteisövaikuttavuusperiaattein tehtävää kehittämistyötä. Keskisen alueen perhekeskuksen johtoryhmä on ottanut ohjaavan roolin perhekeskustiimien käynnistymisessä. Itlan taustatuki on mukana sekä perhekeskustiimeissä että perhekeskuksen johtoryhmässä. Perhekeskustoiminnan palautejärjestelmän kehittäminen kytkeytyy vahvasti perhekeskustiimien käynnistämiseen.

6. Hyvinvointialue on osallistunut alkuvuoden aikana ESR+ -rahoitteisiin lasten, nuorten ja perheiden palveluja koskeviin hankehakuihin sekä KELA:n rahoittamaan Kirjo-hankehakuun. Hankesuunnitelmat on muotoiltu strategisten tavoitteiden mukaisiksi. Jo meneillään oleva kehittämistyö on huomioitu hankehakemusten sisällöissä.

7. Lastenneurologian ja kuntoutuksen palvelualueen välistä työnjakoa ja hoidonporrastusta on työstetty sairaalapalvelujen ja kuntoutuksen palvelualueen yhteistyönä. Hoidonporrastus liittyy oleellisesti kehityksellisiin häiriöihin (mm. ADHD) liittyvien toimivien palveluketjujen rakentamiseen. Työstäminen jatkuu kevään 2025 aikana.

8. Yt-prosessit ja Suo-toimenpiteiden vaikutukset lasten palveluihin: Hyvinvointialueen talouden tasapainottamiseen liittyvät toimenpiteet heijastuvat LaNuPe-projektityöhön. Osa sopeuttamistoimenpiteistä on ristiriidassa LaNuPe:n tavoitteiden kanssa.

Kotoa kotiin -projekti

Kotoa Kotiin -projektin tavoitteena on kehittää kokonaisvaltainen toimintamalli, joka nopeuttaa ja sujuvoittaa asiakasvirtojen kulkua kotoa kotiin. Projektissa rajataan tarkastelu yli 75-vuotiaiden ja erityisryhmien hoitopolkuihin sekä erityisesti niihin, jotka kaipaavat hoitoa tai hoivaa ja eivät itse tai perheen tuella selviä.

Tavoitteena on lyhentää hoitoon pääsyaikaa, optimoida hoitopolun eri vaiheita, ennakoida resurssitarvetta eri palveluissa sekä varmistaa, että potilaat pääsevät turvallisesti ja mahdollisimman nopeasti takaisin kotiin toipumaan. Projekti yhdistää teknologiset innovaatiot, moniammatillisen yhteistyön ja potilaslähtöisen palvelumuotoilun, jotta palveluketjusta voidaan tehdä sekä tehokkaampi että käyttäjäystävällisempi.

Projektiryhmä on kokoontunut suunnitellusti 2 viikon välein ja projekti etenee suunnitelman mukaan. Nyt olemme pilotoimassa käytännön toimia yhteisen näkemyksen saamiseksi viikoittain.

Ostopalvelujen strateginen ohjaus -projekti

Ostopalvelujen strateginen ohjaus -kehittämisprojektin tavoitteena on tukea ja varmistaa vuodelle 2025 asetetun strategisen uudistusohjelman palveluostojen vähentämistä koskevien tavoitteiden toteutumista sekä parantaa ostopalvelujen strategista ohjausta pidemmällä aikavälillä. Projekti on välttämätön, koska palveluostojen kustannukset ovat merkittävä osa hyvinvointialueen taloutta, mutta niiden kehittyminen ei ole ollut kestävällä uralla. Ostopalvelujen strateginen ohjaus -kehittämistyöllä tavoitellaan ostopalvelujen kulujen selkeää hallittavuutta vuosien 2025–2026 aikana.

Tukipalvelujohtaja vastaa projektijohtajana projektin etenemisestä ja toimii solmukohtana kaikelle projektissa tapahtuvalla tekemiselle vastaten mm. projektin raportoinnista. Maaliskuussa 2025 työskentelynsä aloittanut projektiryhmä muodostuu toimialueiden palvelujohtajista ja vastaa projektin operatiivisesta johtamisesta toimialueilla ja toiminnallisten muutosten etenemisestä. Projektiryhmä on kokoontunut neljästi ja projektissa on järjestetty myös kymmenkunta vastuuhenkilö- ja tavoitekohtaista tapaamista. Projekti on hyödyntänyt jossakin määrin myös NHG:n asiantuntijapalveluja työskentelynsä tukena.

Koska vuoden 2025 talouden sopeuttamistoimissa on kriittistä onnistua, on projektityöskentelyssä toistaiseksi keskitytty talouden sopeutusohjelman palveluostoja koskevien tavoitteiden toteutumisen seurantaan, täsmentämiseen ja niitä koskevien käytännön toimenpiteiden tukemiseen. Tässä vaiheessa on tunnistettu riskejä talouden tavoiteohjelmaan sisällytettyjen tavoitteiden saavuttamisessa, mistä syystä projektin työskentely ko. tavoitteiden saavuttamiseksi sekä tarvittaessa uusien toimenpiteiden luomiseksi jatkuu tiiviisti. Projektissa keskitytään tulevina viikkoina lisäksi tunnistamaan hyvinvointialueen ostopalvelujen käytössä, ostamista koskevassa päätöksenteossa ja käytänteissä vallitsevat nykytilan haasteet ja mahdolliset ongelmat. Tarkastelun pohjalta tullaan projektin seuraavissa vaiheissa laatimaan tarvittavat kehittämistoimet hyvinvointialueen ostopalvelujen strategisen ohjauksen parantamiseksi.

Hanke	Tavoite	Eteneminen 3/2025
Asiakas- ja potilastietojärjestelmä (APTJ) -projekti	Tavoitteena on hankkia yksi asiakas- ja potilastietojärjestelmä sosiaali- ja terveydenhuoltoon yhdeltä kokonaisvastuulliselta toimittajalta.	Käyttöönottoprojektin etenemisessä haasteita
Lasten, nuorten ja perheiden (LaNuPe) palveluintegraatio -projekti	Lastensuojelun sijaishuollon kustannusten nousun taittuminen	Strategisten muutosten toimeenpanon etenemisessä haasteita. Sijaishuollon kustannukset nousevat edelleen. Myös projektin ulkopuoliset tekijät vaikuttavat siihen, miten tavoiteltu muutos voi toteutua.
Kotoa kotiin -projekti	Tavoitteena on ikääntyneen asiakkaan sujuva hoitopolku sekä hoidon vaikuttavuuden ja asiakastyytyväisyyden lisääntyminen.	Etenee suunnitellusti
Ostopalvelujen strateginen ohjaus -projekti	Tavoitteena ostopalvelujen strategisen ohjauksen keinoja parantamalla hillitä ostopalvelujen kustannuksia ja parantaa kustannusten hallittavuutta.	Etenee suunnitellusti. Talouden sopeutusohjelmaan sisältyvien palveluostojen kustannussäästöjen toteutumisessa kuitenkin nähtävissä haasteita.

Taulukko 6. Yhteenveto strategisten uudistushankkeiden tavoitteista ja etenemisestä.

4.2 TALOUDEN SOPEUTTAMISOHJELMA

Talousarvioon sisältyvä strateginen uudistusohjelma sisältää vuodelle 2025 noin 30 milj. euron sopeuttamisohjelman, jonka henkilöstövaikutukset käsiteltiin kuusi viikkoa kestäneissä

yhteistoimintaneuvotteluissa alkuvuoden aikana. Yhteistoimintaneuvottelujen lopputulos on jaettu toimialueille neuvottelutuloksen mukaisesti. Taulukossa 7 on esitetty talouden sopeuttamisohjelman euromääräiset toimialuekohtaiset tavoitesummat ja niiden toteutuminen toimialueittain maaliskuun 2025 lopun tilanteen mukaisesti.

Toimialue	1. Aloitta-matta	3. Haasteita toteutuksessa	4. Etenee suunnitellusti	5. Valmistuu alle tavoitteen	6. Valmis	Kaikki yhteensä	Alkuperäinen tavoite	Erotus (päivitetty - alkuperäinen)
10 Perhe- ja sosiaalipalvelut		1 205 290	972 328		78 010	2 255 629	2 432 783	-177 155
20 Ikääntyneiden palvelut		1 604 056	1 455 102		1 196 848	4 256 006	4 964 045	-708 039
30 Terveys- ja sairaanhoitopalvelut		1 182 563	5 192 098	971 486	2 787 856	10 134 003	11 139 001	-1 004 998
70 Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut	30 001		228 000		245 000	503 001	500 001	3 000
91 Hallintopalvelut		132 750	258 312		15 000	406 062	406 062	0
94 Konsernipalvelut	144 000	960 000	5 728 123	102 000	4 504 034	11 438 157	10 532 857	905 300
99 Hyvinvointialueen johto	250		25 000			25 250	25 250	0
Kaikki yhteensä	**174 251**	**5 084 660**	**13 858 964**	**1 073 486**	**8 826 748**	**29 018 108**	**30 000 000**	**-981 892**

Taulukko 7. Talousarvioon sisältyvän talouden sopeuttamisohjelman toteutuminen toimialueittain

Tässä vaiheessa toimialueiden vastuuhenkilöiden arvioiden mukaan 30 milj. euron kokonaistavoitteesta olisi toteutumassa n. 29 milj. euroa (97 %). Haasteita toteutuksessa arvioidaan olevan n. 5 milj. euron osalta, minkä ei kuitenkaan vielä tässä vaiheessa oleteta vaikuttavan kokonaistavoitteeseen. Toimialueet ovat sitoutuneet talouden sopeuttamistavoitteen täysimääräiseen toteuttamiseen ja etsivät parhaillaan lisätoimenpiteitä, jotta sopeuttamistavoitteen täysimääräinen toteuttaminen mahdollistuu.

5 Hyvinvointialuekonsernin tilannekatsaus

Toiminnallisesti Pohjois-Karjalan hyvinvointialuekonserniin kuuluvat yritykset toimivat hyvin ja pystyvät tuottamaan konsernille ja sen asiakkaille palveluja suunnitellulla tavalla. Siun työterveys Oy:n talous on kolmen viime vuoden aikana ollut voitollinen. Nyt uuden taloudellisen haasteen muodostaa Joensuun kaupungin ja joidenkin muiden kunta-asiakkaiden siirtyminen yksityisten työterveyspalvelujen käyttäjäksi. Yhtiössä on otettu käyttöön uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä, joka parantaa toimintaa ja prosessitehokkuutta sekä tuottaa paremmin tietoa työnantaja-asiakkaiden työkyvyn johtamiseen. Yhteistyötä työnantaja-asiakkaiden kanssa on parannettu ja työnantaja -asiakkaiden asiakastyytyväisyys nousee. Tilikauden tuloksen ennustetaan olevan enintään 350.000 euroa tappiollinen.

Pohjois-Karjalan tukipalvelut – Polkka Oy on sopeuttanut toimintaansa koko vuoden yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Yhtiön tuloskehitys on saatu käännettyä selkeästi positiiviseksi. Ateriatuotannon tuotantoverkoston optimointi on jatkuvasti käynnissä. Kotipalveluaterioiden tuotantoa keskitetään määrätietoisesti Siilaisen keittiöön. Robotiikkaa jalkautetaan puhtauspalveluprosesseihin vaiheittain. Yhtiöllä on valmius toteuttaa osaltaan hyvinvointialueen palveluverkkomuutoksia sitä mukaa kun emo-organisaatio tekee muutoksia omassa toiminnassaan.

Tikkamäen Palvelut Oy:n ja Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osalta sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet ovat täyttymässä talousarvion mukaisesti. Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen myyntiponnistelut ovat edelleen käynnissä. Mikäli hyväksyttävissä olevia tarjouksia ei saada, toteutuu hyvinvointialueelle n. 6 milj. euron taloudellinen tappio suhteessa talousarvioon.

6 Toimialueiden operatiiviset mittarit ja talousarvion toteutuminen

Toimialueista on esitetty TA25-kirjassa lyhennetty tuloslaskelma, jonka toteutumisesta toimialueet raportoivat osavuosikatsauksittain aluehallitukselle. Toimialueiden talousarviot on valmisteltu aluehallituksen hyväksymien talousarvion valmisteluperiaatteiden mukaisesti. Toimialueiden alkuperäiset talousarviot päätyivät yhteensä 10 milj. euroa alijäämäiseksi. Hyvinvointialueen johtoon yhdelle kustannuspaikalle oli alkuperäisessä talousarviossa puolestaan kohdennettu kuluerien suhteessa käänteisesti 30 milj. euron talouden sopeuttamistarve. Tämän myötä koko hyvinvointialueen talousarvio vuonna 2025 on 20 milj. euroa ylijäämäinen. Talouden sopeuttamistarpeen edellyttämät määrärahamuutokset on kohdennettu toimialueille päättyneiden yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksen perusteella. Tämä ja mahdolliset muut operatiivisiin mittareihin esitettävät muutokset näkyvät ”muutettu tavoitearvo ovk1”-sarakkeissa.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Toiminta

Uuden vammaispalvelulain myötä asiakkaiden palvelutarpeita ja palveluja on vähitellen arvioitu uuden lain mukaisesti. Uuden vammaispalvelulain mukaisten palvelujen: valmennus ja erityinen osallisuuden tuen palvelu, toteuttaminen omana toimintana etenee. Valmennuksen ja erityisen tuen toteuttamisen edellyttämät henkilörekrytoinnit siirtyivät alkukesään ja alkusyksyyn 2025, koska palvelutarvetta ei edellä mainituille palveluille ole ollut vielä alkuvuonna. Työ- ja päivätoiminnan osalta muutto 1.8.2025 alkaen uusiin tiloihin Kaislakadulle etenee suunnitellusti. Lisäksi Nurmeksen ja Juuan työ- ja päivätoiminnan tilamuutosten selvittelyt on aloitettu.

Lasten ja nuorten kehitykselliset ja psyykkiset häiriöt aiheuttavat paljon palvelujen tarvetta myös perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialueella. Toimialue osallistuu LaNuPe -työryhmän työskentelyyn moniammatillisten ja integratiivisten palvelurakenteiden kehittämiseksi.

Talous

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 1 milj. euroa suurempina kuin talousarviossa ennakoitiin. Tuottoja kertyy enemmän myynti- ja maksutuotoista asiakasmäärän kasvun sekä valtiolta saatavien korvausten osalta.

Toimintakulujen arvioidaan toteutuvan 6,3 milj. euroa talousarviota suurempina. Hintojen nousu ja palvelutarpeen kasvu aiheuttavat kustannusten ylitystä ostopalveluissa.

Perhepalvelujen lapsiperheiden palveluissa psykologipalvelujen ostoon joudutaan edelleen turvautumaan henkilöstön saatavuushaasteiden vuoksi. Lastensuojelussa asiakkuuksien määrä on pysynyt ennallaan, mutta sijoitusten kesto on pidentynyt ja vuorokausihinnat ovat nousseet, minkä vuoksi asiakaspalvelujen ostot ylittävät talousarvion. Sosiaalityöntekijöiden rekrytointi on edelleen haastavaa, mutta saatavuushaaste on kuitenkin pienentynyt. Vuoden 2025 tavoitteena on rekrytointiyritysten käytön voimakas alentaminen. Tämä edellyttää oman rekrytoinnin onnistumista.

Asumisen palveluissa on tässä vaiheessa ylittymässä työvoiman vuokraus. Hoitotarvikkeiden osalta talousarvio on alittumassa. Sosiaalityön- ja ohjauksen osalta henkilöstökulut, liikkumisen tuki ja asumispalvelujen ostot alittavat talousarvion.

Työikäisten palveluissa talousarvion ylitys johtuu asumispalvelujen ostosta. Tammikuussa avattiin oma yhteisöllisen ja tuetun asumisen 8 + 5-paikkainen yksikkö Lehmoon ja kaikki paikat ovat täynnä. Omaa asumisen ohjausresurssia on lisäksi suunniteltu lisättävän heti, kun YT-neuvottelujen vuoksi täyttämättä olevat ohjaajan virat saadaan täytettyä. Näillä toimenpiteillä hillitään hieman asumispalvelujen kustannusten nousua. Toimeentulotukimenot ovat pysyneet talousarviossa, vaikka asumistuen ja työllisyysturvan leikkaukset näkyvät asiakkaiden elämässä.

1000 EUR	TA2025	Muutos	MTA2025	Toteuma 1-3/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	11 767	0	11 767	2 749	23,4 %
Toimintakulut	170 188	-2 279	167 909	38 197	22,7 %
Toimintakate	**-158 421**	**2 279**	**-156 143**	**-35 448**	**22,7 %**
Valtion rahoitus	156 481	132	156 612	39 154	25,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-1	
Vuosikate	**-1 941**	**2 410**	**470**	**3 705**	788,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	77	0	77	21	27,4 %
Tilikauden tulos	**-2 018**	**2 410**	**392**	**3 684**	938,7 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-2 018**	**2 410**	**392**	**3 684**	938,7 %

Taulukko 8. Perhe- ja sosiaalipalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Operatiivinen mittaristo

Toimialueen operatiivisten mittarien tavoitteet toteutuvat NPS:ää ja talouden tasapainoa lukuun ottamatta hyvin. Sosiaalipalvelujen osalta NPS-mittarin tavoitearvo 75 on erityisen haastavaa saavuttaa palvelujen luonteen vuoksi. Sosiaalihuolto on hallinnollista toimintaa, jossa tehdään usein päätöksiä, jotka eivät ole asiakkaan toivomia. Lakisääteiset määräajat ovat toteutuneet hyvin. Talousarvio vuodelle 2025 on erittäin tavoitteellinen ja

ostopalveluissa on erittäin iso riski ylitykseen. Työntekijöiden sitoutuminen työnantajaan ei ole tavoitteen mukainen.

Perhe- ja sosiaalipalvelut					
Operatiiviset tavoitteet	**Operatiiviset mittarit**	**Mittarin tavoite**	**Tavoitearvo**	**Muutettu tavoitearvo ovk1**	**Toteuma ovk1**
Toimialueen asiakkaat ovat tyytyväisiä	NPS	Kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat toimialueen palveluja muille?	75	75	24,8
Lapsiperhepalvelujen ja lastensuojeluilmoitusten käsittely määräajassa	Lastensuojeluilmoitusten käsittelyaika 7 arkipäivää	Ilmoitukset käsitellään lakisääteisen määräajan puitteissa.	100 %	100 %	100 %
Palvelutarpeen arviointien valmistuminen määräajassa	Palvelutarpeen arviointien käsittelyaika3 kk	Palvelutarpeen arvioinnit laaditaan lakisääteisen määräajan puitteissa.	100 %	100 %	96 %
Toimeentulotukihakemusten käsittely määräajassa	Toimeentulotukihakemusten käsittelyaika 7 arkipäivää	Hakemukset käsitellään lakisääteisen määräajan puitteissa.	100 %	100 %	100 %
Vammaispalveluhakemusten käsittely määräajassa	Vammaispalveluhakemusten käsittelyaika 7 arkipäivää	Hakemukset käsitellään lakisääteisen määräajan puitteissa.	100 %	100 %	96 %
Vammaispalvelun asumisen asiakkaiden kaatumisten vähentäminen	RAI-ID -arviointi	Turvallisuus: kaatunut 5 RAI ID -palauteraportissa	10 %	10 %	Ei tietoa
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	6,4 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-158,4 M€	-156,1 M€	-161,3 M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelisivat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	7

Taulukko 9. Perhe- ja sosiaalipalvelujen operatiiviset mittarit

Ikääntyneiden palvelut

Toiminta

Ikääntyneiden palveluissa on nyt toista vuotta uusi palvelulinjoittainen organisaatio. Toimialue jakautuu kotona asumista tukeviin palveluihin (KOTA, sosiaalihuollon viranhaltijaresurssit), kotihoitopalveluihin, asumispalveluihin yhteisölliseen asumiseen, asumispalveluihin ympärivuorokautiseen palveluasumiseen ja yhteisiin palveluihin. Yhteiset palvelut vastaavat **toimialueen koordinaatiokokonaisuuksista (mm. raportointi, laatu, valmius ja turvallisuus, RAI sekä asumispalvelujen ja kotihoidon ostopalvelut).**

Ikääntyneiden palvelupolku on kokonaisuus. Palvelut käynnistyvät ohjauksesta ja palvelutarvearvioista edeten yksilöllisesti asiakkaan palvelutarpeen mukaisiin palveluihin. Asiakkaan palvelukokonaisuus edellyttää sosiaalihuoltolain mukaisia asiakassuunnitelmia ja viranhaltijapäätöksiä. Sujuvat hoito- ja palvelupolut ovat merkityksellisiä koko hyvinvointialueen palveluvirtauksen ja toimintojen vaikuttavuuden näkökulmasta. Tämä edellyttää hyvää yhteistyötä eri toimialueiden kesken.

Toimialueella mietitään aktiivisesti uusia tapoja tuottaa ja järjestää palveluja. Teknologian lisääminen hoivatyöhön tarvitsee harkittua suunnitelmaa. Ministeriössä etenee lain valmistelu, jossa teknologia on osa asumispalvelujen henkilöstön resurssointia. Laki tullee voimaan 1.7.2025. Maan hallitus on arvioinut sen tuovan noin 40 miljoonan euron vuositason säästöt. Lisäksi etenemässä on kotihoidon teknologian, etähoivan, lisääminen, tuoden noin 16 miljoonan euron vuositason säästöt. Hyvinvointialueille kohdennetaan näistä euroleikkauksia.

Talous

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 1,7 milj. euroa suurempina kuin talousarviossa ennakoitiin. Toimintatuottojen osalta sotilasvammalain mukaisten korvausten toteutuminen talousarvion mukaisesti on haasteellista, sillä asiakasryhmän poistumaa ei voi ennustaa. Maksutuotot tulevat toteutumaan talousarviota suurempina johtuen mm. asiakasmäärien kasvamisista ja siirtymisistä asumispalveluissa palveluseteliasiakkuuksista ostopalvelujen asiakkuuksiin. Kasvaneet asiakasmäärät tuovat tuloja.

Ostopalvelut kohdistuvat toimialueella pääosin asumispalvelujen ja vuokratyövoiman ostoihin. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 3,2 milj. euroa suurempina kuin talousarvion varaus on. Tilannetta haastaa toimialueen kaikissa palveluketjun osissa tapahtuva ikääntyvien määrän ja palvelutarpeiden kasvaminen. Toimialue kiinnittää erityistä huomiota kustannusten hallinnassa esim. vuokratyövoiman käyttöön ja asumispalveluissa lakisääteisen mitoituksen täsmällisyyteen ja asumispalvelujen ostoihin. Toiminnan tehostamisen vaikuttavuus näkyy myös oman asumispalvelun maksimaalisessa käyttöasteessa, jota seurataan ja johdetaan aktiivisesti.

Henkilöstökulut näyttäisivät toteutuvan talousarviota hieman suurempina johtuen mm. strategisen uudistusohjelman toimenpiteiden viivästymisestä ja henkilöstön sairaspoissaoloista. Vakinaisen henkilöstön rekrytointipulmat ovat johtaneet vuokratyövoiman tarpeeseen.

Aineet, tarvikkeet, tavarat ovat talousarvion mukaiset. Omaishoidon tuen ennustetaan ylittyvän 1 milj. euroa. Ylitysuhka on ennustetta suurempi, mikäli toimintamalli pidetään nykyisellään. Ylitysuhkaan voidaan vaikuttaa myöntämisen perusteita muuttamalla.

Pitkäjänteisen taloudenhallinnan näkökulmasta on ennakoivilla toimilla suuri merkitys niin kustannusten hallintaan kuin hyvinvointiin ja siten palvelujen tarpeeseen. Ikääntyneiden toimintakyvyn edistämisen suunnitelma 2023–2026 on edennyt suunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden mukaisesti. Suunnitelma on päivitetty vastaamaan tämänhetkistä organisaatiorakennetta. Suunnitelman mukaan toteutettavat toimenpiteet vahvistavat ennakoivia palveluja.

1000 EUR	TA2025	Muutos	MTA2025	Toteuma 1-3/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	44 455	-52	44 403	8 182	18,4 %
Toimintakulut	191 791	-4 945	186 846	39 888	21,3 %
Toimintakate	**-147 336**	**4 893**	**-142 443**	**-31 706**	**22,3 %**
Valtion rahoitus	145 822	147	145 969	36 487	25,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-2	
Vuosikate	**-1 514**	**5 040**	**3 526**	**4 779**	135,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	366	0	366	93	25,5 %
Tilikauden tulos	**-1 881**	**5 040**	**3 159**	**4 686**	148,3 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-1 881**	**5 040**	**3 159**	**4 686**	148,3 %

Taulukko 10. Ikääntyneiden palvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Operatiivinen mittaristo

Toimialueella on tavoitteena tuottaa lakisääteisiä ja vaikuttavia palveluja talousarvion ja lainsäädännön reunaehtojen puitteissa. Talousarvion ollessa vuoden 2024 tasolla on hyvin haasteellista järjestää palveluja kasvavalle asiakasmäärälle riittävällä tavoin. Siihen kuitenkin pyritään palvelurakenteen keventämisen ja palvelutarjonnan uudistamisen avulla. Palvelurakenteen keventämiseen on saatu ohjausta myös valtiovallan taholta.

Asiakaskokemusta mitataan säännöllisesti ja kattavasti. Ikääntyneiden palvelujen toimialueen NPS- tavoitteeksi on asetettu 55. Tavoitetaso on määritelty aikaisemmin saatujen NPS tulosten kautta ja arvioitu kansallisen Kerro palvelustasi saatujen tulosten ohjaamana. Samoilta asiakkailta kysytään asiakaskokemusta kuukausittain. Ikääntyneiden palvelujen asiakkaat ovat pääosin säännöllisissä palveluissa ja siten asiakaskokemuksen tasoa ei voi suoraan verrata esimerkiksi terveyspalvelujen käynneiltä saatuihin tuloksiin ja tasoihin. Aikaisempina vuosina on ikääntyneiden palveluista määritelty oma NPS-luvun tavoitetaso, jota on seurattu toimialueen omana operatiivisena mittarina. Toimialueella saatu tulos on kansallisesti kiitettävällä tasolla.

Sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) säädetään palvelutarpeen arvioinnin määräajoista. Lain mukaan palvelutarpeen arviointi on tehtävä viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheetonta viivytystä. Yli 75-vuotiaalle on palvelutarvearviointi aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä. Sosiaalipalvelut on järjestettävä kolmen kuukauden kuluessa asian vireille tulosta asiakkaan asian kiireellisyys ja lainsäädäntö huomioiden. Oikea-aikaisuus palvelujen tarpeen arvioinnissa ja palvelujen järjestämisessä ovat haasteellista toteuttaa ikääntyneiden palveluissa niukkojen resurssien, kasvavan palveluntarpeen sekä Pohjois-Karjalan väestörakenteen ja sairastavuuden näkökulmasta. Oikea-aikaisesti tehtävän palvelutarpeen arvioinnin aloittamisessa on ollut jonkin verran viiveitä ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Viiveet palvelujen tarpeen arvioinnissa vaikuttavat myös palvelujen järjestymiseen. Lisäksi asiaa vaikeuttaa asiakastietojärjestelmän ongelmallisuus.

Omaishoidon tuen saatavuus on toteutunut ensimmäisellä vuosineljänneksellä sosiaalihuoltolain mukaisessa määräajassa**.**

Saadun tilastotiedon mukaan kotihoidon saatavuudessa näyttäisi ilmenevän haasteita. Kotihoidon saatavuudeksi strategisissa tavoitteissa on asetettu lakisääteisestä seurannasta poiketen 7 vuorokautta vireille tulosta. Strategisen tavoitteen mukaista saatavuusajan seurantaa on vaikea mitata luotettavasti, koska käytössä oleva asiakastietojärjestelmä, kerätyt taustatiedot sekä lakisääteiset asiakasprosessin työvaiheet haastavat luotettavaa tiedonkeruuta. Seuratessa kotihoidon saatavuutta sosiaalihuoltolain mukaisin saatavuusajoin, kotihoidon palvelut järjestyvät hyvin, eikä lakisääteinen saatavuusaika ole ylittynyt yhdenkään asiakkaan kohdalla. Kotihoidon saatavuuden parantamiseen on myös panostettu lisäämällä sosiaaliohjausta kotiutettavien asiakkaiden palvelujen tarpeen arviointiin.

Omien asumispalveluyksiköiden täyttöaste on ollut hyvä, koska henkilöstöä on ollut saatavilla. Alkuvuoden osalta asumiseen odottajien lukumäärä on pysynyt ennallaan, samoin yli 3 kk odottaneiden määrä. Jonossa olevien osalta keskimääräinen odotusaika on alle lakisääteisen odotusajan (ka. 67 pv.). Eniten odottajia on alkuvuoden aikana ollut yhteisölliseen asumiseen (noin 140–150), kun taas ympärivuorokautiseen asumispalveluun on odottajia ollut merkittävästi vähemmän (40–50), joten toimialueen tavoite palvelurakenteen keventämiseen on oikeasuuntainen. Toimialue käyttää myös ostopalveluja.

Ikääntyneiden palvelujen toimialueella tapahtuu lähivuosina paljon henkilöstön eläköitymistä. Palvelutarpeen kasvu sekä henkilöstön eläköitymiset edellyttävät henkilöstömäärän lisäämistä ja siten henkilöstön työhyvinvoinnin edistämistä ja myös kansainvälisten työntekijöiden rekrytointia. Toimialueella on oppisopimuskoulutuksessa 118 kansainvälistä opiskelijaa. Vuonna 2025 ei tule oppisopimusopiskelijoita kansainvälisen rekrytoinnin kautta. Toimialue ohjaa ja arvioi huolellisesti oppisopimusopiskelijoiden määrän kehitystä ja vaikutuksia henkilöstön riittävyyteen sekä työyksikköjen toimintakykyisyyteen. Henkilöstön saatavuus on parantunut vuoden 2025 aikana. Tähän on vaikuttanut eniten ympärivuorokautisen palveluasumisen henkilöstömitoituksen muuttuminen 1.1.2025, joka myös on tuonut mukanaan henkilöstön vaihtuvuutta ja poistumia.

eNPS luku oli ensimmäistä kertaa saatavilla ja se otetaan kehittämiskohteeksi. Kuntien hyvinvointipalvelut ja järjestöjen toiminta ovat merkityksellisiä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistyössä.

Ikääntyneiden palvelut					
Operatiiviset tavoitteet	**Operatiiviset mittarit**	**Mittarin tavoite**	**Tavoitearvo**	**Muutettu tavoitearvo ovk1**	**Toteuma ovk1**
Toimialueen asiakkaat ovat tyytyväisiä	NPS	Kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat toimialueen palveluja muille?	75	55	63,9
Palvelutarve todennetaan oikea-aikaisesti	Palvelutarpeen arvioinnin aloittaminen määräajassa yli 75 vuotta täyttäneille	7 arkipäivää	100 %	100 %	72 %
Toimialueen palvelut ovat tarvetta vastaavat	Omaishoidontuen saatavuus määräajassa	3 kk	100 %	100 %	100 %
Toimialueen palvelut ovat tarvetta vastaavat	Kotihoitopalvelun saatavuus määräajassa	7 arkipäivää	100 %	100 %	60 %
Toimialueen palvelut ovat tarvetta vastaavat	Asumispalvelujen saatavuus määräajassa	3 kk	100 %	100 %	58 %
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	7 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-147,3 M€	-142,4 M€	-144,0 M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelisivat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	6

Taulukko 11. Ikääntyneiden palvelujen operatiiviset mittarit

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

Talous

Toimialue on jäämässä muutetusta toimintakatteen tavoitearvosta n. 4 milj. euroa. Toimintatuotoissa poikkeama tavoitteesta ennustetaan olevan noin miljoonan ja toimintakulujen ennustetaan ylittyvän noin 3 miljoonalla.

Toimintatuottojen poikkeama koostuu pääosin suun terveydenhuollon asiakasmaksuista, jotka ovat vähentymässä vuoteen 2024 nähden vähentyneiden suoritteiden vuoksi. Vuoden 2024 erillisrahoitettu ylimääräinen toiminta jonojenpurkamiseksi ei jatku enää vuonna 2025. Toimintakulujen talousarvion toteutumisen suurimmat haasteet ovat aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa. Hoitotarvikkeiden kulutus on robottikirurgian käyttöönoton myötä kasvussa. Myös lääkkeissä ja hoitotarvikejakelussa on tulossa ylitystä talousarvioon nähden. Diabetesosaamiskeskuksen uusilla alueellisilla ohjeistuksilla, sopimusten tarkastelulla, kustannustietoisuutta lisäämällä ja hoitotarvikevalikoiman tarkastelulla pyritään saamaan tarvikekustannuksia pienemmäksi.

Lääkäripalvelujen ostojen vähentymisen myötä kulurakenne on siirtymässä henkilöstökuluihin, mutta tämän vaikutukset näkyvät hitaasti henkilöstökulujen ja ostojen kokonaisuudessa. Hoitotyön mitoituksen tarkastelua tehdään aktiivisesti kaikissa yksiköissä, painopisteen ollessa loppuvuonna erikoissairaanhoidon toiminnassa. Vuokratyövoimankäyttöä on vähennetty suunnitellusti.

1000 EUR	TA2025	Muutos	MTA2025	Toteuma 1-3/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	38 303	2 198	40 501	8 674	21,4 %
Toimintakulut	353 337	-9 237	344 100	76 346	22,2 %
Toimintakate	**-315 033**	**11 434**	**-303 599**	**-67 673**	**22,3 %**
Valtion rahoitus	316 528	270	316 798	79 201	25,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-1	
Vuosikate	**1 495**	**11 704**	**13 199**	**11 528**	87,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	5 577	-4	5 572	1 253	22,5 %
Tilikauden tulos	**-4 082**	**11 708**	**7 626**	**10 275**	134,7 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-4 082**	**11 708**	**7 626**	**10 275**	134,7 %

Taulukko 12. Terveys- ja sairaanhoitopalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Operatiivinen mittaristo

Kiireettömien potilaiden hoitoonpääsy erikoissairaanhoidossa ei ole lakisääteisellä tasolla. Ylimääräinen panostus jonojen purkuun vuonna 2024 sai tilanteen kääntymään parempaan suuntaan, mutta panostuksen loppuessa jonojen kasvu vuoden 2025 alusta on nähtävissä. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt hyvinvointialueilta selvitystä erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn tilanteesta ja tämä on annettu määräaikaan 16.4.2025 mennessä. Erityisesti ongelmaa on 180 vrk hoitoonpääsyssä. Hoidontarpeen arviointi eli lähetekäsittely ja 90 vrk poliklinikkatoiminta ovat lähempänä lakisääteistä toimintaa. Oletettavaa tällä hetkellä on, että erikoissairaanhoidon jonojen kasvu jatkuu vuonna 2025. Jonojen kasvu voi johtaa asiakaspalvelukustannusten kasvuun potilaiden hakeutuessa hoitoon muille hyvinvointialueille.

Perusterveydenhuollon hoitoonpääsyn määräajat muuttuivat 1.1.2025 lukien. Hoitoonpääsyn suhteen tilanne on avosairaanhoidossa kohtalaista ja suun terveydenhuollossa hyvää tasoa. Asiakastyytyväisyys on pysynyt toimialueella erinomaisella tasolla ja henkilöstön lähtövaihtuvuus on alhaista sekä asetetun tavoitteen mukaista.

Mieliyksikön toiminnan käynnistyminen pyrkii vastaamaan hyvinvointialueen haasteisiin lasten, nuorten ja perheiden palvelujen saatavuudessa.

eNPS luku on toimialueella nyt ensimmäistä kertaa ja on uutena kehittämiskohteena.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut					
Operatiiviset tavoitteet	**Operatiiviset mittarit**	**Mittarin tavoite**	**Tavoitearvo**	**Muutettu tavoitearvo ovk1**	**Toteuma ovk1**
Toimialueen asiakkaat ovat tyytyväisiä	NPS	Kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat toimialueen palveluja muille?	75	75	79,5
Hoitoon pääsy erikoissairaanhoidossa (hoidon tarpeen arvio)	Hoitoonpääsy esh hoidontarpeenarvio	Hoitotakuun mukainen	100 %	100 %	89 %
Hoitoon pääsy erikoissairaanhoidossa (hoitojono)	Hoitoonpääsy ESH hoitojono	Hoitotakuun mukainen	100 %	100 %	77 %
Hoitoon pääsy perusterveydenhuollossa (suun terveydenhuolto)	Hoitoonpääsy suun terveydenhuolto	Hoitotakuun mukainen	100 %	100 %	98 %
Hoitoon pääsy perusterveydenhuollossa (avosairaanhoito)	Hoitoonpääsy PTH	Hoitotakuun mukainen	100 %	100 %	93 %
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	4,6 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-315,0 M€	-303,6 M€	-307,6 M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelisivat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	-7

Taulukko 13. Terveys- ja sairaanhoitopalvelujen operatiiviset mittarit

Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut

Toiminta ja operatiivinen mittaristo

Pelastustoimella on ollut hälytystehtäviä yhteensä 468 kappaletta ja palveluintegraatiota tukevia tehtäviä 158 kappaletta. Pelastustoimen tehtävät ovat vähentyneet noin 4 % edelliseen toimintavuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pelastustoimen ensimmäinen pelastusyksikkö saavutti onnettomuuskohteet 9:02 minuutissa asetetun tavoitteen mukaisesti. Pelastustoimen palvelutaso on toteutunut pääsääntöisesti palvelutasopäätöksen mukaisena, mutta palvelutasossa on kahdessa riskiruuduissa pitkäaikainen puute (Joensuu Rantakylä ja Penttilä).

Pelastuslaitoksen valvontatehtävät ja onnettomuuksien ehkäisyn muut tehtävät ovat toteutuneet valvontasuunnitelman mukaisesti. Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana suoritettiin 661 valvontatehtävää ja turvallisuuskoulutukseen osallistui 3 847 henkilöä.

Tulipaloissa menehtyi alkuvuoden aikana 1 henkilö ja loukkaantui 1 henkilö sekä aiheutui 1,2 milj. euron omaisuusvahingot. Muissa onnettomuuksissa on loukkaantunut yhteensä 49 henkilöä ja menehtynyt 6 henkilöä. Pelastuslaitos on pelastanut 26 henkilöä onnettomuuden tai tulipalon aiheuttamasta vaaratilanteesta.

Pelastuslaitoksen pelastaman omaisuuden arvoksi arvioidaan ensimmäisellä osavuodella olevan noin 7,5 milj. euroa.

Ensihoitopalvelulla on ollut 7 135 hätäkeskuksen välittämää tehtävää ja palveluintegraatiota tukevia tehtäviä 588 kappaletta. Hätäkeskuksen välittämät tehtävät ovat vähentyneet 21 %. Virtuaaliyksiköllä on ollut 270 tehtävää. Ensihoitopalvelun toimintavalmiusajan tavoitteet saavutettiin yli 95 % tasoisesti ydintaajaman, asutun maaseudun ja muu taajama AB 50 % ja AB 90 % sekä D-tehtäväluokissa. Kiireettömien C 90 % tehtäväluokan tehtävissä tavoiteaikoja ei saavutettu.

Palveluintegraatiota tukevat tehtävät ovat vähentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna noin 20,8 %. Tehtäviä oli ensimmäisen vuosineljänneksen aikana yhteensä 746 kappaletta. Tehtävien vähenemiseen on vaikuttanut mm. kotisairaalan toiminnan laajentuminen ja vakiintuminen.

Talous

Toimialueen toimintatuotot olivat 0,6 milj. euroa (TOT 10,1 %) ja toimintakulut 7,3 milj. euroa (TOT 21,7 %). Toimintatuottoja on kirjautumatta maaliskuun lopussa yhteensä lähes 0,8 milj. euroa. Talousennusteen mukaan toimintakate uhkaa muodostua noin -0,2 milj. euroa alijäämäiseksi, joka johtuu hälytys- ja haittarahasopimuksen tulkinnasta aiheutuvista palkkasaatavista.

1000 EUR	TA2025	Muutos	MTA2025	Toteuma 1-3/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	5 462	30	5 492	553	10,1 %
Toimintakulut	34 277	-492	33 785	7 331	21,7 %
Toimintakate	**-28 815**	**522**	**-28 293**	**-6 778**	**24,0 %**
Valtion rahoitus	30 082	27	30 108	7 527	25,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	
Vuosikate	**1 266**	**548**	**1 815**	**749**	41,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	1 654	0	1 654	387	23,4 %
Tilikauden tulos	**-388**	**548**	**161**	**362**	225,3 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-388**	**548**	**161**	**362**	225,3 %

Taulukko 14. Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut					
Operatiiviset tavoitteet	**Operatiiviset mittarit**	**Mittarin tavoite**	**Tavoitearvo**	**Muutettu tavoitearvo ovk1**	**Toteuma ovk1**
Toimialueen asiakkaat ovat tyytyväisiä	NPS	Kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat toimialueen palveluja muille?	75	75	92 %
Palvelujen saatavuus	Ensimmäisen pelastusyksikön toimintavalmiusaika (mediaani)	Pelastustoimen ensimmäisen yksikön onnettomuuskohteen tavoittamisaika (min:ss)	9:00 min	9:00 min	99,8 %
Viranomaisvalvonnan suunnitelman toteutuminen	Valvontasuunnitelman toteutuminen A1-A6 kohteissa	Riskikohteiden palotarkastukset % asetetusta tavoitteesta	100 %	100 %	100 %
Toimialueiden välisen integraation toteutuminen	Palveluintegraation kehittyminen	Yhteistyötehtävien lukumäärät muiden toimialueiden kanssa (virka-aputehtävät ja kotiin vietävät palvelut).	3000 tehtävää	3000 tehtävää	99 %
Palvelujen saatavuus	Ensihoitoyksikön potilaan tavoittamisaika ydintaajama	Tavoittamisaika 50 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä sekä tavoittamisaika 90 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä.	8:00 min/ 12:00 min	8:00 min/ 12:00 min	97 %
Palvelujen saatavuus	Ensihoitoyksikön potilaan tavoittamisaika muu taajama	Tavoittamisaika 50 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä sekä tavoittamisaika 90 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä.	10:00 min/ 25:00 min	10:00 min/ 25:00 min	96 %
Palvelujen saatavuus	Ensihoitoyksikön potilaan tavoittamisaika asuttu maaseutu	Tavoittamisaika 50 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä sekä tavoittamisaika 90 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä.	20:00 min/ 35:min	20:00 min/ 35:min	96 %
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	3 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-28,8 M€	-28,3 M€	-28,5 M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelisivat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	-10

Taulukko 15. Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelujen operatiiviset mittarit

Hallintopalvelut

Talous

Hallintopalvelujen SUO25 toimenpiteet etenevät pääsääntöisesti tavoitteiden mukaisesti. Yhteistoimintaneuvottelujen myötä avointen tehtävien täyttäminen on lykkääntynyt. Hankehenkilöstön siirtyminen toimialueille toteutetaan vaiheittain tämän vuoden aikana. Uuden aluevaltuuston toimikausi alkaa 1.6. Luottamushenkilöitä perehdytetään pääsääntöisesti kokousten yhteydessä kesän ja syksyn aikana.

1000 EUR	TA2025	Muutos	MTA2025	Toteuma 1-3/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	4 032	86	4 117	1 380	33,5 %
Toimintakulut	9 292	-408	8 885	2 236	25,2 %
Toimintakate	**-5 261**	**493**	**-4 768**	**-856**	**18,0 %**
Valtion rahoitus	5 194	7	5 201	1 300	25,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	
Vuosikate	**-67**	**500**	**433**	**444**	102,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	
Tilikauden tulos	**-67**	**500**	**433**	**444**	102,4 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-67**	**500**	**433**	**444**	102,4 %

Taulukko 16. Hallintopalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Operatiivinen mittaristo

Hallintopalvelujen toimialueen erillisistä operatiivisista tavoitteista kahden – hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaan kirjattujen toimintamallien vahvistamisen ja integraation, sekä verkkosivujen käytettävyyden ja saavutettavuuden paranemisen – tulokset eivät ole käytettävissä, vaan ne selviävät myöhemmin vuoden edetessä. Palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantamista tukeva laadun ja omavalvonnan kvartaaliraportti julkaistaan osavuosikatsauksen yhteydessä. Toimialueiden yhteisten tavoitteiden osalta henkilöstön lähtövaihtuvuus on tavoitetasoa korkeampi ja eNPS suositteluindeksi tavoitetta matalampi. Hallintopalvelujen toimintakate-ennuste on tavoitetason mukainen.

Hallintopalvelut					
Operatiiviset tavoitteet	**Operatiiviset mittarit**	**Mittarin tavoite**	**Tavoitearvo**	**Muutettu tavoitearvo ovk1**	**Toteuma ovk1**
Valvontatyöllä ja -havainnoilla edistetään palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantamista	Raportointi osana laadun ja omavalvonnan kvartaaliraportointia.	Valvontatyö tukee toiminnan jatkuvaa parantamista, toiminnan ennaltaehkäisevyyden ja turvallisuuden edistämisen periaatteita	4 krt/vuosi	4 krt/vuosi	**Raportti julkaistaan OVK1 yhteydessä**
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaan kirjattujen toimintamallien vahvistaminen ja integraatio.	Toimenpiteiden toteutumisen arviointi 1 krt/vuosi hyte-lautakunnassa.	Ehkäisevä päihdetyö, elintapaohjaus ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyö tukevat toimialueiden toimintaa.	Toimenpidemittareiden toteutuminen elintapaohjauksen, ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn osalta	Toimenpidemittareiden toteutuminen elintapaohjauksen, ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn osalta	Ei tietoa
Verkkosivujen uudistaminen asiakaslähtöisesti, käytettävyys ja saavutettavuus edellä: sisällöllinen uudistus vuoden 2025 aikana.	Verkkosivujen käyttäjäkysely	Verkkosivukävijöiden kokonaistyytyväisyys paranee uudistusta edeltävästä (kokonaistyytyväisyys 3,15/5)	3,5	3,5	Ei tietoa
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	7 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-5,3 M€	-4,8 M€	-4,8 M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelisivat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	4

Taulukko 17. Hallintopalvelujen operatiiviset mittarit

Konsernipalvelut

Toiminta

Konsernipalvelujen tavoitteena on mahdollistaa palveluja tuottavia toimialueita menestymään omassa tehtävässään. Käytännössä tämä tarkoittaa, että jokaisen palvelualueen ja sitä kautta myös työntekijän on kehitettävä toimintaansa siten, että asiakkaamme (= muut palvelualueet sekä hyvinvointialuejohtaja) arvostavat konsernipalvelujen päivittäistä tekemistä.

Vuonna 2025 merkittävimpiä strategisia uudistushankkeita ovat uuden APTJ-järjestelmän hankinta ja käyttöönotto sekä kotoa kotiin- projekti että ostopalvelujen strateginen ohjaus- projekti, joiden kaikkien koordinointivastuu on konsernipalveluissa. Lisäksi lisäämme suunnitelmallisuutta, osallistumme alueellisten järjestämissuunnitelmien toteuttamiseen ja tuemme talouden sopeuttamistarpeen saavuttamista koko organisaatiossa.

Talous

Kaikille toimialueille on kohdistettu muutetussa talousarviossa yhteistoimintaneuvotteluissa sovittu neuvottelutulos, mikä tarkoittaa konsernipalvelujen osalta 7,4 milj. euron ylijäämäistä muutettua talousarviota.

Maaliskuun toteumatietojen perusteella laadittu tulosennuste näyttää, että konsernipalvelut tulevat saavuttamaan asetetun taloustavoitteen. Maaliskuun toteumatiedot ovat n. 4,1 milj. euroa, minkä perusteella on arvioitu, että tilikauden ylijäämä olisi yli 1,5 milj. euroa muutetun talousarvion tulostavoitetta parempi. Tämä tarkoittaa, että myös yhteistoimintaneuvotteluissa asetettu 10,5 milj. euron tehostamistavoite olisi toteutumassa n. 0,9 milj. euroa tavoitetta suurempana.

1000 EUR	TA2025	Muutos	MTA2025	Toteuma 1-3/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	27 879	330	28 209	4 797	17,0 %
Toimintakulut	199 544	-8 104	191 440	44 448	23,2 %
Toimintakate	**-171 665**	**8 433**	**-163 232**	**-39 651**	**24,3 %**
Valtion rahoitus	181 804	150	181 953	45 491	25,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 986	1 200	-1 786	550	-30,8 %
Vuosikate	**7 152**	**9 783**	**16 935**	**6 389**	37,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	9 523	-9	9 514	2 308	24,3 %
Tilikauden tulos	**-2 371**	**9 792**	**7 421**	**4 081**	55,0 %
Poistoeron muutos	26	0	26	6	24,7 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-2 345**	**9 792**	**7 448**	**4 088**	54,9 %

Taulukko 18. Konsernipalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Operatiivinen mittaristo

Konsernipalvelujen operatiivinen mittaristo (taulukko 19) koostuu sekä koko hyvinvointialueen strategisista tavoitteista että muutamasta merkittävimmästä oman toimialueen tärkeimmistä seurattavista asioista.

Tavoitteemme on, että toimitilojen kustannukset alenevat 5 % edellisvuoteen verrattuna. Tavoite on kova, sillä aleneman pitää olla merkittävästi enemmän kuin 5 %, koska toimitilojen vuokrakustannukset kasvavat vuosittain sopimuskorotusten verran. Tällä hetkellä arvioidaan, että kustannukset alenisivat noin kaksi prosenttia, joten tavoite ei olisi toteutumassa. Loppuvuoden aikana olisi tärkeää saada mm. kuntien kanssa käytävät vuokraneuvottelut päätettyä tavoitteen mukaisesti, vielä tässä vaiheessa sitä ei ole mahdollista eurojen näkökulmasta arvioida.

Tavoitteemme on, että konsernipalvelujen vastuulla olevien tytär/osakkuusyhteisöjen kustannukset ovat enintään talousarvion mukaisia. Tällä hetkellä arvioidaan, että tämä tavoite olisi toteutumassa ja yhtiöiden talousarviot olisivat alittumassa noin 0,6 milj. euroa. Varsinkin Polkka Oy:n osalta on talouskehitys ollut arvioita tuloksekkaampaa.

Ostamisen tehostumista ja hankintaprosessin tehokkuudesta ei vielä 1. osavuosikatsauksen yhteydessä saatu luotettavaa arviota. Hankintaprosessien uudistaminen on edennyt alkuvuoden aikana suunnitellusti.

Tavoitteenamme on, että toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö. Tavoittelemme henkilöstön lähtövaihtuvuuden pienentämistä vuoden 2024 tasosta. Vuoden 2025 tavoitteena on, että henkilöstön lähtövaihtuvuus on enintään 6 %. Maaliskuun lopussa lähtövaihtuvuus oli 4,0 %, joten mittari on tavoitteessa.

Tavoitteenamme on, että toimialueen talous on tasapainossa. Vuoden 2025 muutetun talousarvion tavoitteena on, että toimintakate on vähintään -163,2 milj. euroa. Maaliskuun taloustietojen perusteella toimintakate olisi asettumassa noin -161,2 milj. euron tasolle, joten taloustavoite olisi toteutumassa.

Tavoitteenamme on, että toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa. Työntekijäkokemusta mitataan eNPS-suositteluindeksin avulla. Ensimmäistä kertaa toteutettavan mittauksen tavoitearvoksi on asetettu kaikille toimialueille luku 20, joka määräytyy hyvinvointialueiden aikaisempien tuloksien perusteella. Maaliskuun aikana toteutettiin ensimmäinen työntekijäkokemuksen mittaus, jonka perusteella konsernipalvelujen suositteluindeksiksi muodostui 10, joka on toimialueiden paras. Ensimmäisen mittauksen perusteella tunnusluku ei kuitenkaan ole tavoitteen mukainen.

Konsernipalvelut					
Operatiiviset tavoitteet	**Operatiiviset mittarit**	**Mittarin tavoite**	**Tavoitearvo**	**Muutettu tavoitearvo ovk1**	**Toteuma ovk1**
Toimitilojen määrä tukee palvelutuotannon muutoksia	Toimitilojen kokonaismäärä ja kustannukset	Toimitilojen kustannukset alenevat edellisvuoteen verrattuna	5 %	5 %	2 %
Konserniohjauksen toimivuus	Konsernipalvelujen vastuulla olevien tytär/osakkuusyhteisöjen talousarvion seuranta	Konsernipalvelujen vastuulla olevien tytär/osakkuusyhteisöjen kustannukset ovat enintään talousarvion mukaisia	Talousarvion (ylitys/alitus)	Talousarvion (ylitys/alitus)	Kumulatiivinen alitus 0,6 M€
Hyvinvointialueen ostaminen tehostuu	Hankinnan vaikuttavuuden ennakkoarvioinnin toteutuminen arvoltaan > 9 000 euron ylittävien hankintojen osalta	Kuinka usein hankintaprosessissa tehdään systemaattinen arvio sen kokonaistaloudellisista vaikutuksista ennen hankinnan käynnistämistä?	85 %	85 %	Ei tietoa
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	4 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-171,7 M€	-163,2 M€	-161,2 M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelisivat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	10

Taulukko 19. Konsernipalvelujen operatiiviset mittarit

Hyvinvointialueen johto

Toiminta

Hyvinvointialuejohtaja vastaa koko organisaatiota koskevasta toiminnan uudistamisesta. Strateginen kehittäminen toteutetaan strategisina uudistushankkeina, jotka on projektoitu. Johtoryhmä toimii strategisten hankkeiden ohjausryhmänä ja henkilöstö osallistuu laajasti projektiryhmissä tapahtuvaan kehittämistyöhön. Pitkäjänteiseen toiminnan uudistamiseen keskittyvät strategiset hankkeet ulottuvat koko taloussuunnittelukaudelle ja niiden toteutumista on analysoitu tarkemmin luvussa 4.

Koko hyvinvointialueen toimintaa arvioidaan lisäksi hyvinvointialueen strategisten mittareiden avulla, jotka on analysoitu tarkemmin kohdassa 2.2.

Hyvinvointialueen joh**to on määrä organisoida uudelleen vuoden 2026 alusta alkaen siten, että se vastaa koko hyvinvointialueen hallintopalveluista, viestinnästä sekä uutena kokonaisuutena myös strategia- ja TKIO-palveluista. Organisaatiomuutosta valmistellaan yhteistoimintamenettelyssä.**

Talous

Alkuperäisessä talousarviossa hyvinvointialueen johtoon yhdelle kustannuspaikalle oli kohdennettu 30 milj. euron talouden sopeuttamistarve, joka on muutetussa talousarviossa kohdennettu kaikille toimialueille helmikuussa 2025 päättyneiden yhteistoimintaneuvottelujen tulosten perusteella.

Alkuvuoden ennakoitua suuremmasta toteumasta huolimatta hyvinvointialueen johdon arvioidaan pysyvän muutetussa talousarviossa.

1000 EUR	TA2025*	Muutos*	MTA2025	Toteuma 1-3/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	0	0	0	0	
Toimintakulut	-29 097	30 000	903	373	41,3 %
Toimintakate	**29 097**	**-30 000**	**-903**	**-373**	**41,3 %**
Valtion rahoitus	891	1	892	223	25,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	
Vuosikate	**29 989**	**-29 999**	**-11**	**-150**	1377 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	
Tilikauden tulos	**29 989**	**-29 999**	**-11**	**-150**	1377 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**29 989**	**-29 999**	**-11**	**-150**	1377 %

**Strateginen uudistusohjelma 30M€ mukana toimintakuluissa*

Taulukko 20. Hyvinvointialueen johdon lyhennetty tuloslaskelma

Ympäristöterveydenhuolto

Toiminta ja operatiivinen mittaristo

Ympäristöterveydenhuollon toimialue tuottaa ympäristöterveydenhuollon palvelut Pohjois-Karjalan 13 kunnalle. Toiminta jakaantuu kahteen palvelualueeseen: eläinlääkintähuoltoon ja terveysvalvontaan. Toimialueen asiakkaat ovat olleet erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun tarkastelujaksolla. Henkilöstön lähtövaihtuvuus on ollut pientä, mutta tänä vuonna toimialueella tulee tapahtumaan useita eläköitymisiä. Uutena mittarina toimiva henkilöstön työpaikan suositteluhalukkuus (eNPS) on huonolla tasolla (-7).

Terveysvalvonnalla on kaksi operatiivista mittaria: tehtyjen tarkastuksien kokonaismäärä ja sairastumis- ja haittailmoituksien määrä (SaHa-ilmoitukset). Tarkastuksien kokonaismäärä on täysin tavoitteessa, vaikka terveysvalvonnan resursseissa on ollut vajetta johtuen siitä, että vapautuneita virkoja ei ole täytetty vuosilomien aikana. Sairastumis- ja haittailmoituksia on ollut yhteensä 16. Tavoitteena näiden osalta on, että niitä on alueellamme mahdollisimman vähän. Saha-ilmoitukset tehdään Ruokaviraston ylläpitämään sähköiseen ilppa.fi -palveluun sairastumisesta tai muusta terveyshaittaepäilystä (SaHa), jonka epäillään aiheutuneen elintarvikkeesta, talousvedestä tai uimavedestä; esimerkiksi ruokamyrkytyksestä tai allergisesta reaktiosta. Ilmoitus voidaan tehdä myös haitasta, joka on havaittu elintarvikkeessa, talousvedessä tai uimavedessä; esimerkiksi vierasesineitä elintarvikkeessa tai jotain poikkeavaa talous- tai uimavedessä.

Eläinlääkintähuollolla on kolme operatiivista mittaria: käyntimäärät vastaanotoilla ja tiloilla virka- ja päivystysaikaan sekä eläinten hyvinvointitarkastuksien lukumäärät. Tehdyistä tilakäynneistä 22 % tapahtui päivystysaikaan klo 16–08 (tavoitetaso vuositasolla max. 21 %). Vastaanottokäynneistä puolestaan 8 % tapahtui päivystysaikaan (tavoitetaso vuositasolla max. 10 %). Eläinten hyvinvointitarkastuksien määrä jää jonkin verran tavoitteestaan, mikä johtuu siitä, että tapaukset ovat entistä monisyisempiä ja selvitykset vaativat enemmän aikaa.

Talous

Ympäristöterveydenhuollon talousarvio on valmisteltu ylijäämäiseksi, jotta on mahdollista kattaa sisäiset lähinnä konsernipalvelujen toimikuluina olevat sisäiset kuluerät. Tämä tarkoittaa, että toimintakatteella on katettava ympäristöterveydenhuoltoon kohdistuvat sisäiset menot ja vyörytykset, kuten toimitiloista aiheutuvat kulut, ICT sekä hallinto-, tuki- ja henkilöstöpalvelut. Talousennusteen mukaan talousarvio olisi ylittymässä 0,3 M€. Talousarviovaiheessa jouduimme karsimaan kustannuksia reilusti niukan rahoituksen vuoksi ja näyttää siltä, että sisäisten erien ja vyörytysten budjetti ei riitä kattamaan kaikkia syntyviä kustannuksia. Ennuste sisältää kuitenkin vielä epävarmuustekijöitä mm. YT-toimenpiteiden, eläinlääkäreiden erilliskorvausten tason ja tulokertymän osalta. Terveysvalvonnan maksutaksat nousevat 1.5.2025 ja eläinlääkintähuollon maksujen uudistamisesta valmistellaan 1.1.2026 tulevan uuden lainsäädännön pohjalta.

1000 EUR	TA2025	Muutos	MTA2025	Toteuma 1-3/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	5 548	0	5 548	1 330	11,3 %
Toimintakulut	4 739	0	4 739	1 036	0,6 %
Toimintakate	**809**	**0**	**809**	**293**	**-0,2 %**
Valtion rahoitus	0	0	0	0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	
Vuosikate	**809**	**0**	**809**	**293**	62,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	18	0	18	4	4,6 %
Tilikauden tulos	**791**	**0**	**791**	**290**	73,9 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**791**	**0**	**791**	**290**	73,9 %

Taulukko 21. Ympäristöterveydenhuollon lyhennetty tuloslaskelma.

Ympäristöterveydenhuolto					
Operatiiviset tavoitteet	**Operatiiviset mittarit**	**Mittarin tavoite**	**Tavoitearvo**	**Muutettu tavoitearvo ovk1**	**Toteuma ovk1**
Toimialueen asiakkaat ovat tyytyväisiä	NPS	Kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat toimialueen palveluja muille?	75	75	100
Saavutamme tarkastussuunnitelman tavoitteen	Terveysvalvonnan tarkastuksien lukumäärä	Miten tarkastussuunnitelman kokonaistavoitemäärä toteutuu?	Vuositavoite 1530	383	383
Hoidamme terveysvalvonnan viranomaistehtävää	Sairastumis- ja haittaepäilyilmoituksien lukumäärä (SaHa-ilmoitukset)	Miten paljon SaHa-ilmoituksia esiintyy?	Mahdollisimman vähän SaHa-ilmoituksia	0	16
Hoidamme eläinlääkintähuollon viranomaistehtävää, vastaanotto	Eläinlääkintähuollon vastaanottokäynnit	Miten paljon käyntimääriä eläinlääkärin vastaanotolla virka- ja päivystysaikaan?	Toteutusmäärä ja palaute	6125	6123
Hoidamme eläinlääkintähuollon viranomaistehtävää, tilat	Eläinlääkintähuollon tilakäynnit	Miten paljon tilakäyntejä virka- ja päivystyaikaan?	Toteutusmäärä ja palaute	1550	1123
Toteutamme eläinten hyvinvointilainsäädännön tehtäviä	Eläinten hyvinvointitarkastuksien lukumäärä	Miten paljon eläinten hyvinvointitarkastuksia?	Toteutusmäärä ja palaute	68	40
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	4 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	+0,8 M€	+0,8 M€	0,81 M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelisivat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	-7

Taulukko 22. Ympäristöterveydenhuollon operatiiviset mittarit

7 Hyvinvointialueen tulos- ja rahoituslaskelma sekä talousarvion sitovuus

Taulukossa 23 on esitetty hyvinvointialueen talousarvio, muutettu talousarvio sekä ensimmäisen kvartaalin toteumat. Talousarvion tuloslaskelmaosaan esitetään talousarviomuutoksia. Alkuperäisessä talousarviossa hyvinvointialueen johtoon yhdelle kustannuspaikalle on kohdennettu 30 milj. euron talouden sopeuttamistarve, koska talousarvion valmisteluvaiheessa ei ollut käyty yhteistoimintaneuvotteluja.

Neuvottelut käytiin 8.1.-19.2.2025 ja aluehallitus hyväksyi 25.2.2025 vuoden 2025 talousarvioon liittyvän yhteistoimintaneuvottelujen tuloksen. Talouden sopeuttamisohjelma on nyt kohdennettu toimialueille neuvottelutuloksen mukaisesti. Lisäksi talousarviomuutoksiin sisältyy +-0 muutoksia, joilla ei ole vaikutuksia tilikauden yli-/alijäämään.

1000 EUR	TA2025	Muutos	MTA2025	Toteuma 1-3/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	**137 445**	**2 591**	**140 037**	**27 663**	**19,8 %**
Myyntituotot	32 724	1 221	33 944	7 759	22,9 %
Maksutuotot	66 507	952	67 460	12 934	19,2 %
Tuet ja avustukset	15 813	243	16 056	3 217	20,0 %
Muut toimintatuotot	22 402	175	22 577	3 753	16,6 %
Toimintakulut	**934 071**	**4 537**	**938 608**	**209 855**	**22,4 %**
Henkilöstökulut	474 845	5 454	480 298	104 587	21,8 %
Palvelujen ostot	334 565	- 1 507	333 059	74 121	22,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	63 085	153	63 237	16 142	25,5 %
Avustukset	14 371	- 13	14 358	3 063	21,3 %
Muut toimintakulut	47 206	449	47 655	11 942	25,1 %
Toimintakate	**- 796 626**	**- 1 945**	**- 798 571**	**- 182 192**	**22,8 %**
Valtion rahoitus	836 801	732	837 533	209 383	25,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	- 2 986	1 200	- 1 786	546	-30,5 %
Vuosikate	**37 189**	**- 13**	**37 176**	**27 737**	**74,6 %**
Poistot ja arvonalentumiset	17 215	- 13	17 202	4 066	23,6 %
Tilikauden tulos	**19 974**	**0**	**19 974**	**23 672**	**118,5 %**
Poistoeron muutos	26		26	6	24,7 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**20 000**	**0**	**20 000**	**23 678**	**118,4 %**

Taulukko 23. Hyvinvointialueen talousarvio, muutettu talousarvio ja toimintakulujen toteuma

Rahoituslaskelma, 1000 €	TA2025	Muutos	MTA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	37 189	-13	37 176	69 569	41 200	13 600
Tulorahoituksen korjauserät	0			0	0	0
Toiminnan rahavirta	**37 189**	**-13**	**37 176**	**69 569**	**41 200**	**13 600**
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-36 236		-36 236	-48 767	-39 088	-25 660
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		0	225	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0		0	0	0	0
Investointien rahavirta	**-36 236**	**0**	**-36 236**	**-48 542**	**-39 088**	**-25 660**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**953**	**-13**	**940**	**21 027**	**2 112**	**-12 060**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys						
Antolainasaamisten vähennys						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	31 578		31 578	47 417	34 278	22 965
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 601		-18 601	-21 228	-23 951	-25 681
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
Oman pääoman muutokset	0		0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**12 977**	**0**	**12 977**	**26 189**	**10 327**	**-2 716**
Rahavarojen muutos	**13 930**	**-13**	**13 917**	**47 216**	**12 439**	**-14 776**

Taulukko 24. Hyvinvointialueen rahoituslaskelma

Talousarvion sitovuus

Aluevaltuuston hyväksymän TA25-kirjan mukaan hyvinvointialueen tuloslaskelman vuosikatteen muutoksista päättää aluevaltuusto. Hyvinvointialueen tuloslaskelman toimintakatteen muutoksista päättää aluehallitus.

Osavuosikatsauksen perusteella vuosikatteen pienimuotoinen muutos johtuu yhteistoimintaneuvotteluihin sisällytettyjen poistoihin liittyvien toimenpiderivien muokkauksista. Tämä muutos sisällytetään 1. osavuosikatsauksen päätöstekstiin. Samoin kuin toimintakatteen 1,9 milj. euron muutos, joka johtuu joulukuussa 2024 päivitetystä valtionrahoituksesta sekä yhteistoimintaneuvotteluissa päätetystä rahoitukseen liittyvistä tehostamistoimenpiteistä.